

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Rozdělení obchodních společností
Distribution of Business Companies

Student: Bc. Veronika Hudečková
Vedoucí diplomové práce: prof. Ing. Viola Šebestíková, CSc.

Ostrava 2011

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, vypracovala samostatně. Přílohu č. 1, danou mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.“

V Ostravě dne .....

.....

Podpis studenta

OBSAH

1.	Úvod	1
2.	Právní východiska rozdělení.....	3
2.1.	Vývoj právní úpravy přeměn v minulosti.....	3
2.2.	Současná právní úprava	4
2.2.1.	Srovnání podstaty rozdělení/odštěpení z pohledu ZoPŘ.....	7
2.2.2.	Srovnání dalších skutečností souvisejících s rozdělením/odštěpením z pohledu ZoPŘ	11
2.2.3.	Křížové rozdělení	19
2.3.	Shrnutí a závěry kapitoly 2	20
3.	Analýza specifických činností při rozdělení.....	22
3.1.	Oceňování.....	23
3.1.1.	Soudní znalec.....	24
3.1.2.	Obecné metody oceňování	24
3.1.3.	Oceňování podniku, resp. ČOM	27
3.2.	Postupy uplatňované v účetnictví při rozdělení.....	36
3.2.1.	Rozhodný den v účetnictví	36
3.2.2.	Účetní závěrky při přeměnách	36
3.2.3.	Postupy účtování	37
3.2.4.	Odložená daň	39
3.2.5.	Zahajovací rozvaha nástupnické společnosti.....	40
3.2.6.	Audit účetnictví při přeměnách	41
3.3.	Daňové a jiné související povinnosti	41
3.3.1.	Termíny pro podání daňového přiznání DzPPO	41
3.3.2.	Daňové odpisy majetku	42
3.3.3.	Ostatní souvislosti	43
4.	Porovnání konkrétních případů rozdělení a doporučení.....	45
4.1.	Představení společnosti	45
4.2.	Současná situace	45
4.3.	Možnosti řešení	46
4.4.	Rozdělení odštěpením společnosti XXX, s. r. o.	47
4.4.1.	Časové schéma odštěpení	47
4.4.2.	Průběh odštěpení	48
4.5.	Doporučení	50

5. Závěr.....	53
Seznam použité literatury.....	55
Seznam zkratek	
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
Přílohy	

1. ÚVOD

Společnost v současné době žije vidinou zítřka. Zabývá se otázkami, co přijde zítra, jak to bude s mou prací a existencí? Hnacím motorem všech lidí je totiž život na určité úrovni, udržet si jistý standard svého života a svého nejbližšího okolí. Lidskou přirozeností je touha žít lépe než předchozí generace.

Pokud začneme od jednotlivce a podíváme se na postupný vývoj od minulosti, zjistíme, že samozřejmě nejdříve si zabezpečil určité živobytí. Ale postupem času mu přestávalo stačit to, čeho dosáhl sám, proto se lidé, resp. řemeslníci, postupně sdružovali do tzv. cechů, dnes můžeme hovořit o svazech a jiných organizacích, které hájí zájmy svých členů. Toto členství mu přinášelo různé výhody.

Člověk je ale v podstatě stále nespokojený s tím, čeho dosáhl, a proto i nadále uvažoval, co dále udělat, aby se měl lépe, ale aby nemusel sám vynakládat tolik úsilí, případně aby nenesl takové riziko nebo ztrátu. Od této myšlenky je jen krůček k dnešnímu pojetí organizací, kterým říkáme obchodní společnosti.

Společnosti jsou, ať už je legislativa různých zemí definuje jakkoliv odlišně, určitá seskupení lidí, kteří mají za cíl generovat zisk (a to v libovolném vyjádření od peněžního až po růst vlastního postavení či vlivu). Tito lidé, kteří jsou pak součástí společnosti, mají různá práva a povinnosti, nesou různou míru rizika, účastní se více či méně chodu společnosti a získávají za to různou míru odměny.

Tato práce se bude zabývat pouze společnostmi, resp. specifickým okruhem jejich činností. Protože tak, jak se chovají lidé jako jednotlivci, obdobným způsobem se chovají i společnosti, protože podstatou společností jsou lidé – jednotlivci se svými zájmy. Základním posláním společností je zisk – zisk jejich vlastníků. Proto i společnosti vyvíjejí různé aktivity, aby tento cíl zabezpečily. Co si pod těmito činnostmi představit? Existují různé směry, kterými se mohou společnosti vydat: od pouhých dohod s dodavateli na množstevních slevách, přes dohody o spolupráci v oblasti např. marketingových služeb, zásobovacích a informačních kanálech... a v neposlední řadě do této oblasti také patří snaha o nákladové synergie¹. Jednou z možností, jak dosáhnout těchto nákladových synergií, je velmi specifická oblast činností, které se týkají výhradně společností – přeměny společností.

---

¹ Nákladové synergie – několik společností se podílí např. na společném nákupu ve velkém, aby došlo v konečné fázi ke snížení celkových nákladů, jedná se tedy o spolupráci společností v nákladové oblasti, jejichž základním smyslem je ušetřit, snížit nebo rozvrstvit nákladové zatížení.

Část práce bude obsahovat právní úpravu přeměn společností. Oblast přeměn je nejen velmi specifická a proto i obtížná, ale i velmi obsáhlá. Sdružuje v sobě několik typů přeměn – fúze, rozdělení, změnu právní formy, převod jmění na společníka. Jednotlivé typy přeměn jsou už samy o sobě dostatečně obsažné, a proto se jen krátce zmíním o podstatě jednotlivých přeměn a zaměřím se jen na jednu specifickou oblast, kterou bude rozdělení společností. Pod rozdělením si většina z nás představí něco ve stylu: máme celek, rozpůlíme jej, rozčtvrtíme jej...atd. Ano, v podstatě je takováto analogie správná. Ale není to jen toto základní „porcování“. Rozdělení může mít podobu i tzv. odštěpení. Co je podstatou rozdělení/odštěpení? Co je z pohledu legislativy snadnější a naopak, za jakých podmínek a pro koho, jaký typ společnosti... Na tyto otázky se pokusím odpovědět.

Přeměny, to není jen pohled právní, resp. úprava dle zákona o přeměnách, ale je to souhrn mnoha činností, a tak je potřeba se na přeměny dívat. Musíme porovnat a zkoumat přeměny z různých pohledů – společnost totiž není jen něco fiktivního, co upravuje zákon, ale je to živý organismus, který musí sledovat různé oblasti, zejména pak účetní a daňové aspekty přeměn a s tím i související povinnosti. S tímto okruhem specifických povinností a činností se také setkáme. Co musí společnost udělat ve svém účetnictví? Jaké povinnosti jsou společnosti dány z pohledu daňového? Je tedy z pohledu daňového výhodnější uskutečnit klasické rozdělení či odštěpení? Jednou z velmi důležitých povinností vyplývajících z rozdělení, která je dána zákonem, je povinnost ocenění rozdělované společnosti, popř. odštěpované části společnosti. Je potřeba si uvědomit kdo může ocenění provést, jakými metodami a na co všechno má ocenění vliv. I touto oblastí se bude práce zabývat.

V průběhu práce budu formulovat několik shrnutí o výhodnosti a nevýhodnosti rozdělení/odštěpení, jejichž výsledkem bude obecný závěr, která z možností je výhodnější a proč. Teorie je velice důležitá, ale pokud ji nelze aplikovat na běžný život, pozbývá důležitosti, proto si ukážeme praktické využití teoretických poznatků na konkrétní situaci. Představím Vám konkrétní firmu, kterou ale z důvodu ochrany informací, uvedu jako anonymní společnost. Tato společnost řeší určitou situaci ve své struktuře. Uvedu její důvody a účetní a ekonomická východiska. Nastíním možnosti, které může společnost ve své situaci využít na základě poznatků z předchozího textu. Závěrem doporučím společnosti jednu konkrétní možnost postupu, kterou prakticky ukážu.

Závěrem práce by mělo být zhodnocení, zda je vůbec možné obecně říci, která možnost (rozdělení nebo odštěpení) je jednoznačně výhodnější nebo se nelze obecně rozhodnout a je nutné vždy vycházet z konkrétní situace.

2. PRÁVNÍ VÝCHODISKA ROZDĚLENÍ

Dříve, než se začneme zabývat srovnáním právní úpravy pro rozdělení/odštěpení, je nutné si říci, že se do právního řádu tato úprava nedostala ihned v současné podobě, ale postupně, jak uvádí Dvořák (2008):

2.1. VÝVOJ PRÁVNÍ ÚPRAVY PŘEMĚN V MINULOSTI

Lidská společnost se neustále vyvíjí a posouvá směrem kupředu. Vymýšlí nové vynálezy, speciální obchodní postupy a transakce, které je potřeba legislativně upravit, aby byla zachována práva jednotlivých zúčastněných skupin subjektů. Z toho důvodu se legislativa (a to nejen ta česká) neustále mění, upravuje a doplňuje. Tyto úpravy je však potřeba dělat vždy s rozvahou, protože přemíra úprav se může podepsat na celé situaci i negativně. Nestabilní a stále měnící se legislativa může celý systém destabilizovat a vyvolávat nedůvěru v jeho účinnost a spravedlnost.

Česká republika (dále ČR) je nucena provádět změny ve svém právu nejen z důvodu přirozeného vývoje, ale i v souvislosti se svým vstupem do Evropské unie (dále EU). Členství v EU nese nejen výhody a práva ale i povinnosti, které se ČR zavázala plnit. ČR tak musí do svého právního systému implementovat evropské směrnice. Což sebou nese úpravu, zrušení nebo i vydání nového právního předpisu, který je v souladu s evropskými směrnicemi. S ohledem i na tyto skutečnosti doznala změn i úprava přeměn obchodních společností. Vše, co se v minulosti osvědčilo, bylo zachováno a upraveno o požadavky vyplývající z evropských směrnic. Proto se do českého práva nově dostala úprava přeshraničních fúzí, což je výsledek snahy EU o podporu fungování volného pohybu zboží, služeb a kapitálu.

Pokud budeme pátrat v minulosti, pak zjistíme, že svou právní úpravu měly fúze a rozdělení s. r. o., a. s. a družstev už za první republiky i za Rakouska – Uherska. Po roce 1945 klasické soukromé vlastnictví, jak jej chápeme dnes, neexistovalo, a proto byla legislativa upravena v tomto duchu. Některé předpisy byly zrušeny, jiné ponechány a upraveny tak, aby zachycovaly sloučení, splynutí a rozdělení národních podniků a družstev. Tato úprava však neměla vůbec nic společného se směrem, kterým se vyvíjela legislativa vyspělých západních zemí. Z pohledu ČR se jedná o slepou kolej, která souvisela se specifickým politickým systémem, který u nás byl nastolen.

Nová a skutečně moderní úprava tzv. přeměnného práva souvisí s přijetím obchodního zákoníku. U každé jednotlivé formy obchodní společnosti a družstva existovala dílčí

ustanovení k přeměnám. Tato úprava ale vůbec nevyhovovala evropskému právu, což bylo napraveno novelou z roku 2000, která plně respektovala směrnice v této oblasti. Ani tato úprava však nebyla úplně dostačující, neboť neobsahovala obecnou úpravu přeměn. Dále pak existovala povinnost členských států EU včlenit do svých právních řádů přeshraniční fúzi a to do 15. prosince 2007, což byl problém, protože český obchodní zákoník přeshraniční fúzi do té doby vůbec nedovoloval. Proto byl vytvořen samostatný zákon upravující přeměny obchodních společností a družstev, který umožnil vytvořit obecná, ale i konkrétní pravidla pro jednotlivé typy přeměn.

2.2. SOUČASNÁ PRÁVNÍ ÚPRAVA

Nově je tedy základním právním předpisem pro přeměny obchodních společností a družstev zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů (dále ZoPŘ), který nabyl účinnosti 1. července 2008. Zákon se skládá z částí a hlav, které se zabývají určitými oblastmi.

Část první ZoPŘ (§ 1 – 59) obsahuje obecné informace vztahující se na všechny typy přeměn, upravuje základní otázky, které jsou dále specifikovány v následujících částech, které jsou věnovány jednotlivým typům přeměn.

Odštěpení je jakousi podkategorií nebo lépe řečeno jednou z možností, jak provést rozdělení, a proto se základní ustanovení ZoPŘ vztahuje jak na rozdělení, tak i na odštěpení!

Dříve než konkrétně budu porovnávat právní úpravu rozdělení/odštěpení, uvádím, na které oblasti se zákon vztahuje tak, jak uvádí Raban (2009):

ZoPŘ se vztahuje na obchodní společnosti upravené dle ObchZ (v. o. s., k. s., s. r. o., a. s. a družstva) a dále na evropské hospodářské zájmové sdružení, evropskou společnost a evropskou družstevní společnost, pokud mají své sídlo na území ČR. Základem totiž je, že přeměn se mohou účastnit pouze české společnosti a družstva, jedinou výjimku tvoří přeshraniční fúze. Tímto zákonem jsou tedy upraveny přeměny výše uvedených subjektů.

Otázkou ale zůstává, **co je míněno přeměnami:**

ZoPŘ dle § 2: „*Přeměnu lze uskutečnit a) fúzí, b) rozdělením, c) převodem jmění na společníka, nebo d) změnou právní formy.*“

Tyto formy lze dále specifikovat viz Kuhn (2010):

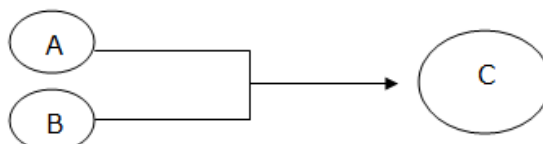

- fúze sloučením,

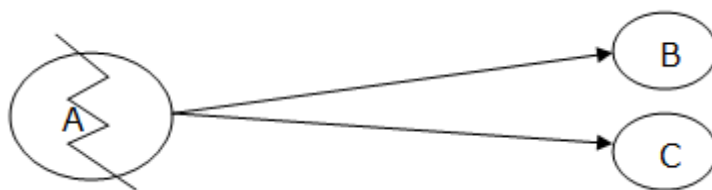
Obr. 2.1 Fúze sloučením

- fúze splynutím,

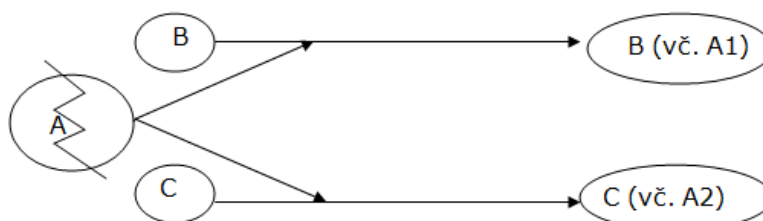

Obr. 2.2 Fúze splynutím

- změna právní formy (nejedná se o typickou přeměnu, protože dochází pouze ke změně vnitřního uspořádání a postavení vlastníků, ze společníků jsou akcionáři... dle přednášek prof. Šebestíkové, TsP, ZS 2010/2011),
- převod jmění na společníka (podstatou je, že společník, který vlastní více jak 90% podíl na společnosti, převezme její jmění; společnost zaniká)
- a rozdělení, které tvoří základ této práce. Tato forma přeměny je velice variabilní, může vytvořit různé varianty:

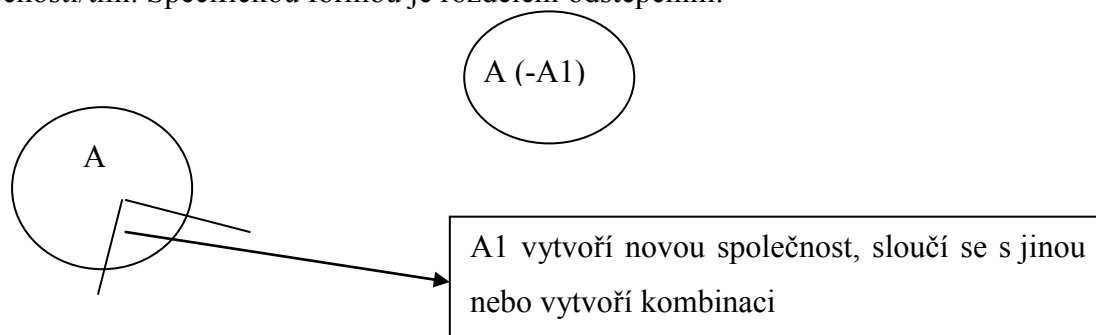

Obr. 2.3 Rozdělení se založením nových společností

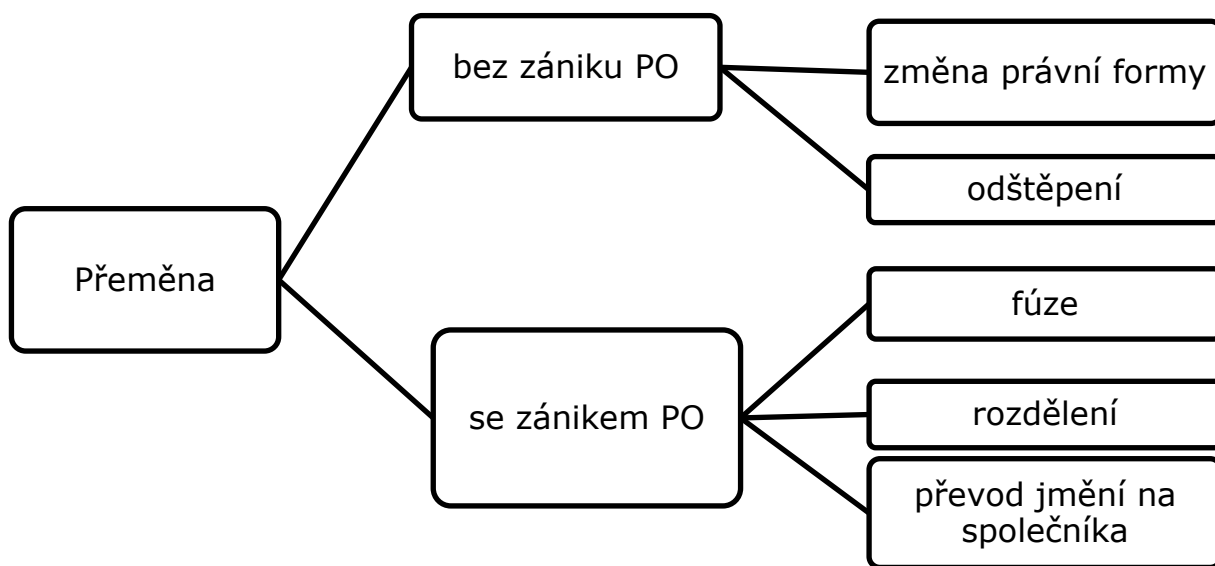
Obr. 2.4 Rozdělení sloučením

dále existují různé kombinace – část společnosti vytvoří novou a část se sloučí s existující společností/tmi. Specifickou formou je rozdělení odštěpením:

Obr. 2.5 Rozdělení odštěpením

Přeměny jsou svou podstatou jednou z možností jak **zrušit společnost** – bez likvidace viz Dvořák (2008): Neproběhne klasický likvidační postup - prodej majetku, uspokojení pohledávek... Nástupnická společnost plně přebírá práva a povinnosti zanikajícího/ch subjektů, čímž jsou chráněna práva společníků, věřitelů a dalších zúčastněných subjektů. Při přeměnách mohou nastat dvě situace – ne/dojde k zániku právnické osoby (PO):

Obr. 2.6 Rozdělení přeměn viz Dvořák (2008)

Na základě obr. 2.6 můžeme vidět první rozdíl mezi rozdělením a odštěpením – původní rozdělovaná společnost při odštěpení nezaniká!

Přeměna může být realizována – **je přípustná** - kdykoliv v průběhu existence společnosti. K přeměně může dojít i v průběhu likvidace za podmínky, že se nejedná o likvidaci nařízenou soudem nebo o likvidaci po zrušení konkurzu a zároveň se jedná o tzv. dobrovolnou

likvidaci². Schválení přeměny příslušným orgánem společnosti má za následek okamžité zastavení likvidace vč. zániku funkce likvidátora. Toto ustanovení bylo dle Kuhna (2010) pro společnosti byrokraticky náročné, a proto nově má stejný účinek přímo schválení projektu přeměny.

Shodně jak u rozdělení, tak u odstěpení je možno provést tuto přeměnu i v případě, že se společnosti nachází v likvidaci!

Přeměna je možná i v případě, že společnost vstoupila do insolvenčního řízení, které probíhá z důvodu jejího úpadku, příp. hrozícího úpadku. Pokud již bylo rozhodnuto o úpadku, pak je přeměna možná jen za podmínek stanovených insolvenčním zákonem³.

Taktéž je možno provést rozdělení/odstěpení v průběhu insolvenčního řízení!

2.2.1. Srovnání podstaty rozdělení/odstěpení z pohledu ZoPŘ

Část třetí ZoPŘ (§ 243 – 339) se věnuje specifickým požadavkům a povinnostem týkajících se rozdělení. ZoPŘ obsahuje konkrétní ustanovení pro všechny typy společností včetně družstva, v následujícím textu se zaměřím pouze na rozdělení/odstěpení s. r. o.

Pro rozdělení s. r. o. existuje jedno omezení, které vychází z úpravy ObchZ, které říká, že společník, který je jediným společníkem s. r. o., nemůže být jediným společníkem jiné s. r. o. Proto není možné rozdělení jednočlenné s. r. o. se vznikem nových s. r. o. a rozdělení odstěpením se vznikem s. r. o. viz Dvořák (2008).

ZoPŘ upravuje pouze vnitrostátní rozdělení. Žádná ani evropská, ani mezinárodní úprava nezná přeshraniční rozdělení.

Obecným pravidlem je, že rozdělení je dobrovolné, záleží na vůli jednotlivých společníků, zda se pro rozdělení rozhodnou či nikoliv. Jedinou výjimkou může být rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

---

² Dobrovolná likvidace znamená, že valná hromada nebo členská schůze o likvidaci rozhodla; uplynula doba, na kterou byla společnost založena; nebo byl splněn účel, za kterým byla společnost nebo družstvo založena; soud zrušil rozhodnutí o zrušení obchodní společnosti nebo družstva.

³ Kuhn (2010) uvádí, že pokud je zahájeno insolvenční řízení na majetek společnosti účastníci se přeměny je nutný souhlas insolvenčního správce, aby projekt přeměny nabyl účinnosti. Dle Kuhna (2010, str. 22): „Vzhledem k tomu, že InsZ neobsahuje specifická pravidla pro udělování souhlasu s přeměnou, uplatní se pravidla o dispozičních oprávněních. Je-li osobou s dispozičním oprávněním insolvenční správce (předběžný), musí s projektem aktivně souhlasit, protože nikdo jiný toto právo k majetku dlužníka nemá.“

V následujících tabulkách uvádím stručnou charakteristiku jednotlivých druhů rozdělení/odštěpení podle výkladu Dvořák (2008) a Kuhn (2010):

Stručná charakteristika	Rozdělení se vznikem nových společností	Rozdělení sloučením	Rozdělení kombinací
Původní společnost	zaniká	zaniká	zaniká
Majetek a závazky původní společnosti, vč. pracovněprávních	přechází na nové nástupnické spol.	přechází na existující nástupnické spol.	přechází dílem na nové, dílem na existující nástupnické spol.
Ocenění jmění rozdělované spol. znalcem	ANO, ke dni konečné účezáv, rozdělení jmění v posudku na jednotlivé části	ANO, ke dni konečné účezáv, rozdělení jmění v posudku na jednotlivé části	ANO, ke dni konečné účezáv, rozdělení jmění v posudku na jednotlivé části
Výše ZK nástupnické spol.	ne vyšší jak ČOM v posudku znalce, jinak libovolně	nemusí dojít ke změnám ZK	ne vyšší jak ČOM v posudku znalce, jinak libovolně nebo nemusí dojít ke změnám ZK
Možnost převzít obchodní firmu	ANO	X	ANO, ale pouze u nově vznikající společnosti
Společníci zanikající spol.	stávají se společníky všech nebo jen některých nástupnických spol.	stávají se společníky všech nebo jen některých nástupnických spol. ⁴	stávají se společníky všech nebo jen některých nástupnických spol.
Zanikající spol.	zakladatel nástupnických spol.	X	zakladatel nástupnických spol.

Tab. 2.1 Základní charakteristika rozdělení

⁴ přičemž práva a účast dosavadních společníků není dotčena. Obchodní podíly dosavadních společníků nástupnické společnosti se zpravidla nemění, výjimkou by mohl být případ, kdy zároveň dochází ke změně výše ZK. Zvýšení nebo snížení ZK upravuje ObchZ. Nemění se ani obchodní podíly společníků, kteří se ve stejném poměru podílejí na nástupnické i na zanikající s. r. o. Přechod jmění ze zanikající s. r. o. na nástupnickou s. r. o. a stejný poměr na čistém obchodním majetku společníkovi zaručují, že nedojde k jeho majetkovému poškození, proto je zde zákaz výměny obchodního podílu.

Stručná charakteristika	Odštěpení se vznikem nových společností	Odštěpení sloučením	Odštěpení kombinací
Původní společnost	nezaniká	nezaniká	nezaniká
Majetek a závazky původní společnosti, vč. pracovněprávních	přechází jen část na nově vzniklé spol.	přechází jen část na existující spol.	přechází jen část dílem na nově, dílem na existující spol.
Ocenění celého jmění rozdělované spol. znalcem	NE	NE	NE
Ocenění odštěpované části jmění rozdělované spol. znalcem	ANO, každá část připadající na jednotlivé nástupnické spol. samostatně	ANO, každá část připadající na jednotlivé nástupnické spol. samostatně	ANO, každá část připadající na jednotlivé nástupnické spol. samostatně
Výše ZK nástupnické spol.	ne vyšší než hodnota vyplývající z posudku znalce, jinak libovolně	nemusí dojít ke změně ZK pouze VK	ne vyšší než hodnota vyplývající z posudku znalce, jinak libovolně nebo nemusí dojít ke změně ZK pouze VK
Výše VK rozdělované spol. po odštěpení	ne nižší jak ZK ⁵	ne nižší jak ZK	ne nižší jak ZK
Možnost převzít obchodní firmu	NE	NE	NE
Společníci původní spol.	společníky i všech nových spol.	společníky i všech nástupnických ⁶	společníky i všech nových i všech nástupnických
Zanikající spol.	zakladatel nově vzniklých spol.	X	zakladatel nově vzniklých spol.

Tab. 2.2 Základní charakteristika odštěpení

⁵ Při rozdělení odštěpením nesmí být VK rozdělované s. r. o. v zahajovací rozvaze nižší než její ZK. Toto pravidlo neplatí, pokud společně s odštěpením bylo rozhodnuto o snížení ZK o částku odpovídající rozdílu mezi VK a ZK. Účelem je zamezit tvorbě fiktivního ZK.

⁶ Zvláštní situace nastává, pokud už před rozdělením byla nástupnická společnost jedním ze společníků rozdělované společnosti. Pak by se nástupnická společnost stala svým vlastním společníkem, držela by totiž svůj vlastní podíl, tento podíl je ale dle ObchZ povinna pozbyt.

 Z informací uvedených v předchozích dvou tabulkách úplně nevyplývá, která z možností přeměny je výhodnější nebo snazší, ale některé drobné odchylky v právní úpravě mohou být za určitých podmínek výhodou, viz Dvořák (2008):

I. Společníci rozdělované společnosti při odštěpení zůstávají a jejich členství (až na výjimky⁷) není dotčeno. Zároveň se tito společníci stávají i společníky nástupnických společností (jsou jim předěleny nové obchodní podíly), což je ve své podstatě úprava, která chrání minoritní společníky. Ti jsou tímto ustanovením chráněni proti tomu, aby jejich účast nebyla ukončena a přesunuta do méně lukrativní nebo dokonce zadlužené nástupnické společnosti. Dále jsou chráněni před tím, aby se jeden majoritní společník sám odštěpil i s výnosným majetkem a v původní společnosti nechal jen dluhy a majetek bez větší hodnoty. Obchodní podíly rozdělované s. r. o. se nemění. Právo na získání podílů na nástupnické společnosti má i sama rozdělovaná společnost, pokud má ve svém vlastnictví vlastní obchodní podíly.

II. Při odštěpení původní spol. nezaniká, může se odštěpit jen určitá činnost, závod nebo jen majetek, který spol. nepotřebuje nebo jehož spravování je pro spol. zátěží, ale v jiné spol. může být velmi výnosný.

III. Při odštěpení původní spol. nezaniká, což je výhodné zvláště tehdy, pokud je tato spol. již delší dobu na trhu, má určité svou hodnotu a je kladně vnímána obchodními partnery i širokou veřejností.

IV. Při odštěpení se provádí znalecké ocenění pouze odštěpované části jmění, což podle mého názoru znamená nižší finanční náročnost oproti klasickému rozdělení, kdy se oceňuje celé jmění rozdělované společnosti.

V. Při klasickém rozdělení se původní společníci nemusejí stát společníky všech nástupnických spol. Je zde prostor pro dohodu. Tato úprava může být velmi praktická např. pro s. r. o., kterou vlastní pouze dva společníci, kteří se rozhodli, že nadále již nechtějí společně podnikat a každý se chce osamostatnit!

 Proto se mi z výše uvedených skutečností jeví jako výhodnější rozhodnutí odštěpit se. Společnost ale musí mít na paměti, že pokud dochází k odštěpení se vznikem nových spol., musí být respektovány podmínky ObchZ, zvláště pak ustanovení týkající se výše ZK.

---

⁷ Rozdělení odštěpením s ukončením účasti jednoho nebo více společníků v rozdělované společnosti je přípustné pouze tehdy, pokud byla tato skutečnost odhlasována všemi společníky rozdělované společnosti a to jednomyslně.

2.2.2. Srovnání dalších skutečností souvisejících s rozdělením/odštěpením z pohledu ZoPŘ

Pro subjekty zúčastněné na přeměnách je velice důležité pro správné účtování a splnění povinností souvisejících s přeměnou stanovení tzv. **rozhodného dne (RD)**. Jak uvádí Dvořák (2008) od tohoto data se veškeré činnosti zanikající/ch společnosti/i z účetního pohledu považují jako činnosti uskutečněné nástupnickou/ými společností/tmi. Což znamená, že z pohledu účetnictví došlo k rozdělení k rozhodnému dni bez ohledu na právní účinky rozdělení. Při rozdělení/odštěpení (stejně jako u fúze nebo převodu jmění na společníka) nesmí RD předcházet o více než 12 měsíců den, v němž bude podán návrh na zápis rozdělení do obchodního rejstříku.

Úprava RD je pro rozdělení i odštěpení shodná!

Projekt přeměny

Přeměna je ve své podstatě určitá forma smlouvy mezi subjekty viz Dvořák (2008), původní právní úprava sice hovořila např. o smlouvě o fúzi..., ale nová úprava hovoří vždy o projektech přeměny. Došlo tak k pojmovému ujednocení, ale podstata zůstala i nadále stejná. Projekty přeměny jsou i nadále smluvní povahy, protože jejich znění musí být schváleno a zveřejněno všemi zúčastněnými subjekty ve shodném znění. V některých případech přeměn se vyžaduje souhlas orgánů veřejné moci⁸ nebo EU, bez kterého nemůže být zapsán návrh přeměny do obchodního rejstříku. Až po nabytí účinnosti rozhodnutí těchto orgánů může být účinný i projekt přeměny.

Projekt přeměny musí mít vždy písemnou formu. Musí mimo jiné obsahovat podpisy statutárních orgánů. Podepsat projekt nemůže např. prokurista, protože se nejedná o běžné obchodní záležitosti, na které se prokura vztahuje. V následující tabulce uvádím postup při schválení projektu přeměny (resp. rozdělení/odštěpení), jak je uvedeno ve výkladu Rabana (2009):

---

⁸ Jedná se o orgány státního dozoru nad finančním trhem nebo v případě přeměn zvláštních druhů subjektů, se může jednat o dozorové orgány nad bankami, pojišťovnami, zajišťovnami, penzijními fondy, anebo o antimonopolní orgány viz Kuhn (2010).

Druh společnosti	Souhlas s přeměnou
v. o. s.	všichni společníci, forma notářského zápisu s přiloženým projektem přeměny, každý společník má právo veta
k. s.	všichni společníci, forma notářského zápisu s přiloženým projektem přeměny, každý společník má právo veta
s. r. o.	souhlas min $\frac{3}{4}$ přítomných společníků na valhr, pokud po přeměně dochází ke změně práv společníků – nutný souhlas všech, forma notářského zápisu s přiloženým projektem přeměny, dodatečný souhlas nezúčastněných společníků musí být doručen do 1 měsíce od valhr
a. s.	souhlas min $\frac{3}{4}$ přítomných akcionářů na valhr, forma notářského souhlasu s přiloženým projektem přeměny, při rozdělení s nerovnoměrným poměrem akcií souhlas akcionářů vlastníků akcie o JH min 90 % ZK, dodatečný souhlas nezúčastněných akcionářů musí být doručen do 1 měsíce od valhr
družstvo	souhlas min $\frac{2}{3}$ přítomných členů na členské schůzi, forma notářského zápisu s přiloženým projektem přeměny

Tab. 2.3 Souhlas s přeměnou

Projekt přeměny se ukládá do sbírky listin obchodního rejstříku alespoň 1 měsíc před dnem schválení přeměny. Ve stejné lhůtě musí být zveřejněny informace o uložení projektu do sbírky.

O **schválení** rozdělení rozhoduje valná hromada usnesením, které obsahuje schválení projektu rozdělení, schválení konečné účetní závěrky a schválení zahajovací rozvahy nástupnických společností.

Schválení rozdělení znamená mimo jiné přistoupení společníků ke společenským/zakládacím smlouvám nástupnických společností.

Pro zodpovědné schválení rozdělení, musí mít společníci **dostatek informací**. Statutární orgán je povinen zaslat společníkům veškeré dokumenty (od projektu rozdělení, závěrek všech zúčastněných s. r. o. za poslední 3 účetní období, až po znalecké zprávy) alespoň 2 týdny před dnem, kdy se má konat zasedání valhr, která má rozhodnout o rozdělení.

Pokud se v důsledku rozdělení mění postavení a práva některých společníků, musí s rozdělením souhlasit všichni tito společníci.

Projekt přeměny je možno změnit či úplně zrušit, ale o všech činnostech nebo úpravách je potřeba zveřejnit informaci ve sbírce listin obchodního rejstříku. Pro schválení změny nebo zrušení se užijí stejná pravidla jako pro přijetí projektu. Pokud přeměna nabude právních účinků je nezrušitelná a projekt nezměnitelný.

Stejným způsobem, jakým se rozhoduje o přijetí přeměny, se rozhoduje i v případě zrušení přeměny.

Pro schvalování přeměny, resp. projektu rozdělení/odštěpení platí stejná pravidla. Ani zde není v legislativě rozdíl mezi rozdělením a odštěpením!

ZoPŘ stanovuje základní informace, které musí **projekt rozdělení/odštěpení** obsahovat, další ustanovení a jejich konkrétní podoba je pak na dohodě statutárních orgánů, které rozdělení připravují. Projekt musí dle ZoPŘ minimálně obsahovat:

- identifikaci rozdělované společnosti,
- strukturu, ve které přecházejí na nástupnické společnosti složky VK a CK,
- rozhodný den rozdělení/odštěpení,
- práva vlastníků dluhopisů,
- den, od kterého vzniká právo na podíl na zisku,
- zvláštní výhody poskytnuté členům orgánů společnosti,
- úprava týkající se zaměstnanců,
- změny společenské smlouvy,
- společenské/zakládací listiny nástupnických společností,

vč. identifikace statutárních orgánů (dle Dvořáka (2008) není dána povinnost zveřejnit identifikaci osob, které budou statutárními orgány – jednatelem a členy dozorčí rady, je tím zabráněno možnému zmaření schválení rozdělení, pokud by si osoba svůj souhlas s funkcí rozmyslela nebo zemřela; tyto informace se doplní do projektu až po jeho zveřejnění, nejpozději v den jeho schválení).

Tyto části jsou pro jednotlivé druhy společností shodné, pro s. r. o. musí být navíc uvedeno:

➡ výše vkladu a obchodního podílu jednotlivých společníků v rozdělované i nástupnické společnosti. Doplátek nesmí překročit 10 % výše nových vkladů do ZK nástupnické společnosti,

➡ výše doplatku a pravidla pro jeho výplatu.

Navíc při odštěpení:

- ➡ projev vůle zrušit společnost bez likvidace/rozdělit společnost odštěpením,
- ➡ určení, kterým společníkům vzniká účast na nástupnických společnostech.

! Na základě analýzy zákonných náležitostí projektů rozdělení/odštěpení vyplývá, že ani zde nejsou zásadní rozdílnosti mezi odštěpením a rozdělením. V případě odštěpení je nutné pouze uvést několik informací navíc!

Zpráva o rozdělení

V některých případech⁹ je požadováno zpracování zprávy o přeměně. Z této povinnosti existují i výjimky¹⁰. Smyslem jejího vypracování dle Dvořáka (2008) je dostatečně informovat zúčastněné subjekty o právních a ekonomických důsledcích přeměny. Zpráva se vypracovává písemně poté, co je vypracován projekt přeměny, ale před jeho předložením valné hromadě. Zprávu vypracovává vždy statutární orgán každé zúčastněné společnosti samostatně. Může být ale vypracována i zpráva společná za všechny zúčastněné subjekty.

Zpráva o přeměně kromě identifikačních údajů uvádí odůvodnění přeměny, charakterizuje právní a ekonomické dopady přeměny a to zejména s ohledem na postavení společníků a jejich rozsah ručení. Ve zprávě se neuvádějí informace, které by mohly společnost poškodit, dále obchodní tajemství a utajované informace včetně odůvodnění, proč nebyly informace zveřejněny.

Zpráva musí obsahovat údaje o výměnném poměru vč. obtíží, které se vyskytly při oceňování pro účely stanovení jeho výše; výši vkladů do ZK a případné doplatky; opatření ve prospěch vlastníků dluhopisů; změny ručení; dopady rozdělení na věřitele.

⁹ Dle ZoPŘ je dána povinnost vypracovat zprávu o přeměně při: vnitrostátní fúzi s. r. o. a družstva; křížové vnitrostátní fúzi s. r. o. a a. s.; přeshraniční fúzi k. s.; přeshraniční fúzi české korporace; rozdělení s. r. o., a. s. a družstva; křížové rozdělení s. r. o. a a. s.; změně právní formy s. r. o., a. s. a družstva; převodu jmění na společníka pokud

a) se zrušuje s. r. o. nebo a. s. převodem jmění na přejímajícího společníka nebo

b) má-li přejímající společník právní formu s. r. o. nebo družstva.

¹⁰ Při rozdělení se nemusí zpráva o rozdělení vyhotovovat, pokud je rozdělovanou společností s. r. o. a všichni společníci jsou zároveň jejími jednateli nebo pokud všichni společníci souhlasili s jejím nevypracováním.

 Náležitosti zprávy o rozdělení/odštěpení jsou zákonem definovány shodně, samozřejmě s ohledem na určité odlišnosti související s podstatou obou typů přeměn. Proto ani zde nemůžeme říci, že by některá z forem byla výrazně složitější nebo náročnější!

Následující skutečnosti jsou ZoPŘ upraveny shodně jak pro klasické rozdělení, tak pro odštěpení. Nemají vliv na rozhodnutí týkající se výhodnosti jednotlivých možností, ale pro získání celistvého pohledu na tento typ přeměny považují za vhodné se o těchto informacích zmínit:

Znalec pro **ocenění** jmění s. r. o. může být stejný jako znalec jmenovaný pro přeměnu. V posudku musí být minimálně uveden popis jmění zanikající s. r. o., použité metody ocenění a částku, na kterou se oceňuje jmění zanikající s. r. o. a částky, na které se oceňují části jmění, které připadají na jednotlivé nástupnické společnosti.

ZoPŘ stanovuje případy, kdy musí být **jmenován** znalec soudem. Pokud je ze zákona požadováno:

- ➔ ocenění jmění,
- ➔ přezkoumání projektu,
- ➔ přezkoumání výše vypořádání při zrušení společnosti,
- ➔ přezkoumání kupní ceny odkupovaných akcií nesouhlasícího akcionáře, který se rozhodl z a. s. vystoupit, pak je znalec jmenován.

Smyslem je zajistit nezávislý a nestranný přezkum projektu, zabránit tvorbě fiktivního ZK, zabránit poškození nesouhlasícího akcionáře viz Dvořák (2008). Návrh na jmenování znalce podává zúčastněná společnost nebo všechny zúčastněné společnosti současně. I přes návrh na jmenování je znalec na navrhovateli zcela nezávislý. Navrhovatel vybere vhodného kandidáta, ale podstatné je jeho jmenování příslušným krajským soudem. Při závažném porušení povinností může být znalec odvolán. Soud rozhoduje o návrhu na jmenování nebo odvolání znalce do 15 dnů od doručení návrhu. Náklady na činnost znalce a jeho odměnu hradí subjekt, který znalce navrhl. Posudek znalce je znaleckým posudkem dle zákona o znalcích. Do sbírky listin obchodního rejstříku se zakládá pouze zpráva o ocenění jmění. Obdobně jako u projektu přeměny znalec do své zprávy neuvádí stejný typ informací.

Ochrana věřitelů

Při přeměnách nesmí být opomenuta práva mimostojících subjektů viz Kuhn (2010). Práva těch osob, které se přímo neúčastní přeměny, ale mají určité vztahy vůči subjektům, které se

účastní přeměny. Největší skupinou takovýchto subjektů jsou věřitelé. **Věřitelé**, kteří přihlásili své pohledávky do 6 měsíců od účinnosti zápisu přeměny do obchodního rejstříku, a zároveň kteří se nemohou domáhat uspokojení svých pohledávek, mohou požadovat poskytnutí jistoty, že nebude zhoršena dobytost jejich pohledávek. Toto právo se nevztahuje na pohledávky, které vznikly až po zápisu přeměny do obchodního rejstříku, dále na pohledávky které jsou uspokojovány v rámci insolvenčního řízení.

U rozdělení může v praxi dojít k určitým problémům a pochybnostem, na kterou z nástupnických společností přešla určitá část aktiv a pasiv, zvláště pak závazků. Podle ZoPŘ každá nástupnická společnost ručí za dluhy, které přešly v důsledku rozdělení, společně a nerozdílně až do výše čistého obchodního majetku podle posudku znalce pro ocenění jmění.

 Při rozdělení odštěpením ručí rozdělovaná společnost za dluhy přecházející vlivem odštěpení do výše svého VK v zahajovací rozvaze. Pokud při odštěpení společnosti není z projektu jasné, zda závazek přešel na nástupnickou společnost, pak platí domněnka, že tento dluh je považován za závazek rozdělované společnosti.

Další skupinou subjektů, jejichž práva je potřeba ze zákona chránit, jsou **vlastníci dluhopisů**. Tyto subjekty musí po přeměně získat alespoň rovnocenné postavení v nástupnické společnosti, pokud nevyslovily souhlas se změnou svých práv. Schůze vlastníků dluhopisů, kterou svolává emitent, se vyjadřuje k projektu přeměny.

Zástavní právo

Další kategorií, které se přeměna dotýká, jsou věřitelé, kteří mají v zástavě obchodní podíly nebo akcie (zatímní listy) zanikající společnosti, protože pro věřitele, kteří mají v zástavě např. podíly nástupnické společnosti, se nic nemění. Zástavní věřitelé nemají stejné postavení jako standardní věřitelé a nemohou se proto domáhat poskytnutí dostatečné jistoty. Zástavní právo přechází z dosavadní zástavy na novou zástavu – na nově vydané akcie nebo podíly vzniklé přeměnou. K přechodu práva dochází, když nastanou právní účinky přeměny, současně původní zástavní právo zaniká. Než dojde k vydání nových akcií je zástavní právo vykonáváno vůči ZK. Zástavní právo se zapisuje do obchodního rejstříku. Pokud by předmět zajištění zanikl, má věřitel právo na náhradní zajištění. Obecně platí zákaz dvojí zástavy na obchodní podíl či akcii. Může ale nastat situace, kdy měl společník zastaveny podíly u dvou zúčastněných společností u různých věřitelů, v takovém případě zákaz dvojí zástavy neplatí. Pořadí zástavního práva na novém podílu se pak řídí daty vzniku původních zástavních práv.

Právo na dorovnání X doplatek na dorovnání

Právo na dorovnání lze jinak nazvat právem na doplatek v případě, že výměnný poměr podílů byl stanoven tak, že by došlo k majetkovému poškození vlastníka tohoto podílu, viz Dvořák (2008). Pokud nebyl v projektu přeměny přiměřený výměnný poměr, má společník právo domáhat se zaplacení dorovnání v penězích po zápisu přeměny do obchodního rejstříku. Právo na dorovnání uplatňuje vůči nástupnické společnosti, pokud se tohoto práva nevzdal. Uplatnit soudně právo na dorovnání lze nejpozději do 1 roku od účinnosti zápisu přeměny do obchodního rejstříku. Pokud nástupnické společnosti vznikne povinnost zaplatit dorovnání, pak vč. úroků. Práva na dorovnání je možné se domáhat nejen soudně, ale pokud je v projektu přeměny obsažena rozhodčí doložka, pak i v rozhodčím řízení.

Pokud z objektivních důvodů nelze stanovit rovnoměrný výměnný poměr obchodních podílů, může být společníkům zanikající i nástupnických společností přiznán nárok na doplatek na dorovnání v projektu přeměny. Jeho výše ani splatnost není omezena. Doplatkem na dorovnání stanoveným v projektu není dotčeno právo na zaplacení dorovnání.

Odpovědnost za škodu

Statutární orgány, jejich členové a znalci odpovídají společně a nerozdílně za škodu způsobenou porušením povinností při realizaci přeměny. Zprostit této odpovědnosti se odpovědná osoba může jedinečně tehdy, pokud prokáže, že jednala s péčí řádného hospodáře. Na ní tedy leží důkazní břemeno, kterým osvědčí, že neporušila své povinnosti, přičemž se nelze odvolávat na příkazy např. společníků nebo valné hromady. Právo lze uplatnit do 5 let od účinnosti zápisu přeměny do obchodního rejstříku.

Neplatnost přeměny

Soud může prohlásit usnesení nebo projekt za neplatné pouze tehdy, jsou-li splněny určité podmínky – rozpor usnesení nebo projektu s právními předpisy nebo zakladatelskou smlouvou; návrh na vyslovení neplatnosti musí být podán do 3 měsíců od usnesení valné hromady. Jak uvádí Raban (2009) povinnost doložit neplatnost má navrhovatel. Návrh může podat jen společník, členové statutárních orgánů nebo členové dozorčí rady. Rozhodne-li soud o neplatnosti přeměny, pak závazky vzniklé od rozhodného dne do dne uložení rozhodnutí soudu do sbírky listin nesou zúčastněné společnosti společně a nerozdílně. Neplatnosti přeměny se lze dovolávat jen do právních účinků přeměny.

Právní účinky přeměny

Právní účinky přeměny nastávají jejím zápisem do obchodního rejstříku. Poté nelze zápis přeměny do obchodního rejstříku zrušit, nelze se dovolávat neplatnosti přeměny.

Další dopady přeměn

Dojde-li k přeměně, nástupnická společnost pak realizuje svou podnikatelskou činnost. Jak uvádí Dvořák (2008) s přeměnou souvisí i jiné aspekty, které přímo ZoPŘ neřeší. Dle české legislativy je ke každé činnosti potřeba příslušné **oprávnění**. Nástupnická společnost může pouze dočasně pokračovat v podnikání na základě živnostenského oprávnění zaniklé společnosti. Toto pokračování musí být živnostenskému úřadu oznámeno do 15 dnů od právních účinků přeměny. Zároveň musí být provedeno ohlášení v případě ohlašovacích živností nebo podána žádost o koncesi v případě koncesovaných živností. Původní oprávnění pak zaniká dnem vzniku vlastního živnostenského oprávnění.

Mnoho společností je v současné době součástí **koncernu**, proto je i tato otázka řešena z pohledu přeměn. Pokud dojde k zániku řídicí osoby, je nástupnická společnost oprávněná od ovládací smlouvy odstoupit do 1 měsíce od právních účinků přeměny.

Pokud je subjekt účastníkem se přeměny i příjemcem **dotací** z fondů EU, je povinen informovat příslušné orgány o přípravě přeměny. Nejpozději však do dne zveřejnění projektu přeměny.

Podle ZoPŘ mají společníci určitá **práva** (na dorovnání, náhradu škody, výměnu podílů, právo podat návrh soudu na neplatnost projektu přeměny, na zaslání dokumentů při přeměně), kterých se ale může i vzdát.

Společník zúčastněné společnosti může udělit **souhlas** s tím, že zpráva o přeměně nebo znalecká zpráva o přeměně nebudou vypracovány.

Vzdání se práva nebo udělení souhlasu musí být učiněno písemně s úředně ověřeným podpisem nebo prohlášením na valné hromadě, což se uvede do notářského zápisu.

Zápis rozdělení/odštěpení

Společníci podávají návrh na zápis rozdělení/odštěpení bez zbytečného odkladu poté, co nabyl účinnosti projekt rozdělení. Pokud nebyl návrh podán včas, odpovídají za škodu všechny zúčastněné společnosti. Návrh se podává na předepsaném formuláři. Tento dvacetistránkový formulář je možno stáhnout z oficiálních internetových stránek Ministerstva spravedlnosti ČR www.justice.cz. Pro každou právní formu obchodní společnosti existuje

vlastní formulář, ve kterém se vyznačí, zda se jedná o prvozápis, popř. o rozdělení. Za každou rozdělovanou nebo nástupnickou společnost se podává samostatný formulář včetně příloh, který podepisují příslušné statutární orgány. V případě křížové přeměny z a. s. na jeden z nástupnických subjektů s. r. o., pak může být návrh na zápis přeměny podán až 30 dní po valné hromadě, která schválila přeměnu. K návrhu na zápis přeměny se přikládá projekt přeměny, notářské zápisy osvědčující schválení rozdělení, zprávy o rozdělení, znalecké zprávy, rozhodnutí veřejných orgánů, souhlas insolvenčního správce, účetní závěrky zúčastněných společností, zahajovací rozvaha nástupnické společnosti, souhlas správce daně s výmazem aj.

Rejstříkový soud posuzuje vymazávané skutečnosti a nově zapisované, zda vzájemně souhlasí, jinak by mohl odmítnout návrh pro neurčitost či nesrozumitelnost. Rozdělení se zapisuje do obchodního rejstříku u každého zúčastněného a nástupnického subjektu samostatně. Pokud ještě před zápisem bylo rozhodnuto o neplatnosti přeměny, je rejstříkový soud tímto rozhodnutím vázán. Právní účinky rozdělení nastávají ke dni zápisu rozdělení do obchodního rejstříku.

2.2.3. Křížové rozdělení

Zanikající, rozdělované i nástupnické společnosti nebo družstva musí mít při rozdělení stejnou právní formu. Zákon však připouští v některých případech i přeměny jiných právních forem, ale pouze v oblasti osobních společností a kapitálových společností – ustanovení o křížových přeměnách (týkají se jak klasického rozdělení, tak i odštěpení).

Zanikající/rozdělovaná společnost	Nástupnická společnost	Nástupnická společnost
v. o. s.	v. o. s.	k. s.
v. o. s.	k. s.	k. s.
k. s.	k. s.	v. o. s.
k. s.	v. o. s.	v. o. s.
s. r. o.	s. r. o.	a. s.
s. r. o.	a. s.	a. s.
a. s.	a. s.	s. r. o.
a. s.	s. r. o.	s. r. o.

Tab. 2.4 Možnosti křížového rozdělení dle Kuhna (2010, str. 738 -739)

Je potřeba si uvědomit, že pokud nástupnický subjekt má jinou právní formu než rozdělovaná s. r. o., pak se nejedná o změnu právní formy, ale vždy se jedná o křížové rozdělení.

Křížové rozdělení má specifické požadavky na náležitosti projektu rozdělení. Musí oproti standardnímu projektu obsahovat informace o akcích, které obdrží společník zanikající s. r. o. za svůj podíl. Dále pak informace o doplatku na dorovnání. Ten nesmí činit více jak 10 % JH akcií, kterou jsou vyměněny za obchodní podíl.

Křížové rozdělení s. r. o. musí být schváleno jednomyslně všemi společníky.

2.3. SHRNUTÍ A ZÁVĚRY KAPITOLY 2

Na základě porovnání informací, které poskytují různé výklady ZoPŘ jsme zjistili, že není úplně možné jednoznačně říci, zda je výhodnější nebo jednodušší se odštěpit nebo přistoupit ke klasickému rozdělení. Každá možnost má své výhody a nevýhody. Lépe řečeno, každá z možností má pro určitou situaci své plus i minus. ZoPŘ však oba typy rozdělení upravuje relativně stejně, a proto je na posouzení, kterou možnost si vybereme, musíme zvažovat i další okolnost (jako např. účetní a daňové), kterým se budu věnovat v další kapitole. V následující tabulce uvádím stručný přehled, který nám sumarizuje základní informace o těchto dvou typech přeměny.

Kritérium	Rozdělení	Odštěpení
Samostatná právní úprava	ANO	NE, součást rozdělení
Zánik původní PO	ANO	NE
Možnost přeměny spol. v likvidaci	ANO	ANO
Možnost přeměny spol. v insolvenčním řízení	ANO	ANO
Stanovení RD	SHODNÉ	SHODNÉ
Sestavení projektu přeměny	ANO	ANO
Písemná forma projektu	ANO	ANO
Schválení projektu	SHODNÝ POSTUP	SHODNÝ POSTUP
Uložení projektu do Sbírky listin	ANO	ANO
Možnost změny, zrušení projektu	ANO	ANO
Obsah projektu	ZÁKLAD	INFORMACE NAVÍC (oproti klasickému rozdělení)

Kritérium	Rozdělení	Odštěpení
Vyhotovení zprávy o přeměně	ANO	ANO
Obsah zprávy	SHODNÝ	SHODNÝ
Znalecké přezkoumání	NA ŽÁDOST	NA ŽÁDOST
Ocenění	CELÉHO JMĚNÍ	POUZE ODŠTĚPOVANÉ ČÁSTI
Ochrana věřitelů	ANO	ANO
Ochrana minoritních vlastníků	NE	ANO

Tab. 2.5 Konečné shrnutí právní úpravy

Jak bylo výše uvedeno, není velký rozdíl mezi klasickým rozdělením a odštěpením. Já osobně bych ale spíše přistoupila k odštěpení. Jako hlavní plus bych viděla tu skutečnost, že původní společnost pokračuje ve své činnosti beze změny, dále pak nižší náročnost na znalecké ocenění a v neposlední řadě vyšší ochranu minoritních vlastníků, kteří se při odštěpení stávají vlastníky všech nástupnických spol. Nepopírám, že za určitých okolností může být výhodou, že při klasickém rozdělení se po dohodě společníci nemusejí účastnit na některých nástupnických spol.

Proto závěrem této kapitoly je, že z pohledu právní úpravy a legislativní náročnosti se jeví jako výhodnější odštěpení, je ale nutné přihlédnout k aktuální situaci společnosti!

3. ANALÝZA SPECIFICKÝCH ČINNOSTÍ PŘI ROZDĚLENÍ

Přeměny (rozdělení, odštěpení) to není jen právní úprava a problematika týkající se ZoPŘ a konzultace s právními zástupci. Společnosti účastníci se přeměn, to jsou subjekty, které mají řadu činností, vztahů a také povinností, které jim ukládají i jiné právní předpisy. V následující kapitole budu srovnávat klasické rozdělení a odštěpení z pohledu jiných vědních oborů, kterých se přeměny dotýkají. Zaměřím se zejména na účetní postupy a daňové souvislosti, které s přeměnami přímo souvisejí.

Důležité je nejprve si vytvořit časový harmonogram a plán jednotlivých činností:

1. Nápad, důvod proč realizovat přeměnu (je okruh činností společnosti natolik velký, že je nedokážeme všechny provozovat na vysoké úrovni?, objevili se mezi společníky nepřekonatelné rozpory ohledně dalšího vývoje společnosti nebo jen máme ve svém portfoliu činnost či majetek, který nedostatečně využíváme?, nebo dokonce je tato činnost ztrátová...). Odpověď na otázku „proč plánujeme přeměnu“ nám může napomoci při rozhodnutí, ke kterému typu přeměny přistoupit. Jak bylo uvedeno v předchozí kapitole, rozdělení i odštěpení má každé své výhody i nevýhody.
2. Příprava projektu přeměny, vč. ekonomických, právních, účetních, organizačních a jiných souvislostí
3. Zpráva o přeměně vyhotovená statutárním orgánem
4. Přezkoumání projektu znalcem pro přeměnu a vyhotovení znalecké zprávy (ta není vždy vyžadována)
5. Ocenění jmění, pokud je vyžadováno
6. Uložení projektu přeměny do sbírky listin obchodního rejstříku a zveřejnění této skutečnosti
7. Informování společníků před schválením přeměny
8. Schválení přeměny
9. Povolení orgánů ČR příp. EU, pokud je pro účinnost vyžadováno
10. Zajištění pohledávek věřitelů
11. Podání návrhu na zápis přeměny do obchodního rejstříku a následný zápis
12. Volba nově vzniklých orgánů
13. Výplata doplatků, výměna akcií...dorovnání...

3.1. OCEŇOVÁNÍ

Jednou ze základních povinností, které ukládá ZoPŘ při rozdělení i při odštěpení, je ocenit jmění společnosti. Rozsah ocenění je stanoven v souvislosti na typ přeměny – klasické rozdělení celé jmění, odštěpení pouze odštěpovaná část. Může se zdát, že není pro přeměnu důležité znát podstatu ocenění, já si ale myslím opak. Ocenění je sice klasická služba provedená odborníkem, za jejíž kvalitu tato osoba odpovídá, ale je třeba si uvědomit i jiné souvislosti. Pokud provedeme ocenění, jak stanovuje zákon, znamená to sice splnění určité povinnosti, ale musíme mít na paměti, že tato činnost není uzavřená akce, která v kontextu nic neovlivňuje. Ocenění a jeho správné provedení má návaznost několik dalších věcí – ČOM nástupnické společnosti a také na postupy v účetnictví, které jsou prováděny v souvislosti s přeceněním majetku.

Jak jsem tedy uvedla, považuji oceňování za jednu z podstatných částí přeměny, proto si musíme odpovědět na otázky: Kdo provádí oceňování? Jaké postupy se užívají? Co je podstatou jednotlivých metod?...

Vzhledem k tomu, že ZoPŘ neuvádí žádné specifické požadavky ani pro klasické rozdělení, ani pro odštěpení, bude oceňování prováděno na základě stejných podmínek s přihlédnutím ke konkrétnímu typu majetku, který je oceňován!

Nejprve je nutné zjistit, co bude dle ZoPŘ oceňováno, aby mohlo být připraveno dostatečné množství dokumentů a podkladů pro ocenění. Při oceňování tedy probíhá neustálý dialog oceňovatele a společnosti. Základem pro správné ocenění je dostatek informací a jejich správné pochopení. Tvzení: „...znalec pro ocenění podniku především znalcem podnikání! Jeho úkolem není jen dosadit podniková čísla do nějakého vzorce, ale odpovědně posoudit perspektivy podniku.“ Mařík (2007, str. 13) jen potvrzuje důležitost správné interpretace informací.

Předpisy upravující oceňování:

- Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a související vyhláška Ministerstva financí ČR; užití tohoto zákona je závazné při oceňování v souvislosti s insolvenčním řízením, daňovým řízením – zejména pro účely DzP, DPH aj.
- Metodický pokyn ZNAL ČNB, který upravuje znalecké posudky překládané ČNB, zejména pro doložení přiměřenosti ceny akcií při odkupu od minoritních akcionářů.

- ➔ Mezinárodní a Evropské oceňovací standardy, které jsou pouze rámcovým vymezením základních pojmů a uznávanými doporučeními nikoliv však závaznými předpisy.
- ➔ Národní standardy např. US PAP a IDWS1...

3.1.1. Soudní znalec

Ocenění provádí znalec. Otázkou zůstává, kdo je znalcem? Jaké jsou na něj kladeny kvalifikační požadavky? Soudní znalec je fyzická osoba jmenovaná krajským soudem. Soudní znalec je vždy jmenován pro určitou specifickou oblast (medicína, písmo, účetnictví, technika a technologie, chemie, ekonomika, stavebnictví, BOZP..., kteří se pak dále profilují a specializují na určité oblasti – oceňování nemovitostí, nehmotného majetku, podniku...). Skutečnost, že znalcem je fyzická osoba nevylučuje, aby se tito odborníci nesdružovali a neposkytovali své služby pod záštitou určité právnické osoby. Soudní znalci a jejich kvalifikace a jmenování do funkce se řídí zákonem č.36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících. Takovýto znalec skládá znalecký slib a je oprávněn vyhotovovat posudky dle zákona o oceňování majetku.

Ze zákona o znalcích musí mít znalecký posudek minimálně tři části. V nálezů znalec uvádí popis oceňovaného majetku a shrnuje podklady a informace, které měl k dispozici při své činnosti. Následuje vlastní posudek, v němž znalec dochází k určitému závěru. Tento závěr odůvodňuje zpravidla výpočty a doložením rozhodných informací. Na závěr posudku musí být přiložena znalecká doložka. Doložka obsahuje označení seznamu, ve kterém je znalec zapsán, označení oboru a číslo položky, pod kterou je úkon zapsán ve znaleckém deníku. Písemný znalecký posudek musí mít jednotlivé strany očíslované a jednotlivé strany musí být sešit opatřen znaleckou pečeti.

3.1.2. Obecné metody oceňování

Jak uvádí zákon o oceňování majetku a Mařík (2007), znalecky se oceňuje cenou obvyklou, kterou lze definovat jako cenu při prodeji majetku v obvyklém obchodním styku s přihlédnutím ke všem vlivům – trh, obliba, osobní vlivy, zejména majetkové poměry kupujícího... Zákon přesně stanovuje rozdílné způsoby oceňování pro různé typy majetku.

U většiny majetku je stanoveno několik typů ocenění, které může znalec použít, jak ukazuje následující tabulka 3.1 (uvádím jen základní metodu, každá metoda je u jednotlivého typu majetku specifikována prováděcí vyhláškou):

Druh majetku	Oceňovací metoda
Stavby	nákladová, výnosová porovnávací nebo kombinací
Byt, vč. podílu na společných částech	podíl z ceny stavby
Nebytový prostor, vč. příslušenství	
Stavební pozemek	výměra násobená cenou z cenové mapy vydané obcí
Zemědělský pozemek	výnosová
Lesní pozemek	výnosová porovnávací
Majetková práva ¹¹	výnosová
Věcná břemena	výnosová
Kótované cenné papíry obchodované na burze	kurz vyhlášený na tuzemské burze
Kótované cenné papíry neobchodované na burze a nekótované cenné papíry	podle typu cenného papíru př. směnka JH + úrok
Platební prostředky, ceniny	JH
Vklady u bank	JH + úrok
Pohledávky, závazky	JH
Podíl v obchodní spol., družstvu	podílem na čistém obchodním jmění v účetní hodnotě

Tab. 3.1 Metody oceňování majetku

Porovnávací přístup

Pro použití tohoto přístupu musí být splněna podmínka existence rozvinutého trhu. Podstatou této metody je nalezení stejného nebo obdobného majetku na trhu a jeho prodejní ceny. Podle dostupných informací z trhu zjistíme cenu tohoto majetku a vynásobíme jej koeficientem, který vyjadřuje podobnost s oceňovaným majetkem. Pokud se nám podaří získat několik

¹¹ Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, §17/5: „Majetková práva autorská a majetková práva výkonných umělců jakožto práva nepřevoditelná se neoceňují.“

údajů o cenách na trhu, pak provedeme prostý aritmetický průměr součinů cen a koeficientů podobnosti. Tento přístup je vhodný pro takový druh majetku, pro který existuje dostatečně rozvinutý trh (nemovitosti, stroje, automobily...), ale v našich podmínkách se rozhodně nehodí pro oceňování podniků, protože neexistují dostupné podklady a navíc četnost transakcí s podniky je velmi nízká.

Nákladový přístup

Při ocenění se vychází z nákladů, které byly vynaloženy na vytvoření majetku. Užijí se buď veškeré skutečně vynaložené náklady, nebo předpokládané náklady, za které by bylo možno v době ocenění majetek odpovídající kvality získat. Nákladové ocenění ve své podstatě znamená náklady nutné na znovuvybudování/znovuvytvoření oceňovaného majetku s přihlédnutím k opotřebení Hálek (2009).

Výnosový přístup

Postatou této metody je stanovení hodnoty majetku na základě výnosu, který majetek skutečně přináší nebo který by bylo možno za daných podmínek z předmětu získat. Např. u majetkových práv je to jediný způsob, který zákon o oceňování povoluje. Ocenění tohoto majetku vyjadřuje součet diskontovaných budoucích ročních čistých výnosů podle následujícího vzorce, viz Hálek (2009, str. 78):

$$Cena = \sum_{j=1}^n \frac{Z_j}{(1 + \frac{p}{100})^j}$$

Z_j roční čistý výnos z užívání práva v jednotlivých letech, ve kterých je právo používáno; výnos se zjišťuje buď z licenčních smluv, nebo jako průměr skutečných výnosů z předchozích pěti let

p míra kapitalizace v procentech, míra zhodnocení

j pořadové číslo roku

n počet let využívání práva; max. 5 let u průmyslových práv, 10 let u práv na označení, počet let zbývajících do ukončení lhůty trvání práva př. zbylá doba do 15 let u práv pořizovatele databáze

I výnosová metoda má několik variant, jako např. licenční analogie, přírůstek míry zisku, předpokládaná ztráta výnosu, zůstatková výnosová metoda...

Ocenění dle jmenovité hodnoty

Toto ocenění se využije u majetku, u kterého můžeme přímo zjistit na jakou hodnotu „zní“ nebo jaká hodnota je zřejmá. Typickým příkladem mohou být kolky, které mají jasně vyznačenou svou hodnotu nebo ceniny – známky. U těch je ale potřeba brát ohled na to, zda by neměly být posuzovány jako majetek sběratelské hodnoty.

Rozhodnutí, kterou konkrétní metodu znalec použije, je nejen na ustanoveních zákona, ale i na jeho znalostech a zkušenostech. Základem je, že by znalec měl využít tu metodu, která je nejvýhodnější pro oceňovaný majetek. Měl by použít takovou metodu, pro kterou je schopen zajistit dostatek informací, a která bude nejspolehlivější a nejdůvěryhodnější.

3.1.3. Oceňování podniku, resp. ČOM

Příprava

Ocenění podniku při přeměnách není jen rychlý výpočet. Oceňování je proces, který se skládá z mnoha dílčích činností a úkonů, které předcházejí výpočtům a jsou snad i důležitější než samotné počítání. Nejprve musíme znát situaci, důvod ocenění – jedná se o prodej podniku, ocenění z důvodu poskytnutí úvěru, vkladu nebo se jedná o přeměnu? Poté, co si ujasníme, co bude oceňováno a získáme potřebné podklady a informace od zadavatele ocenění, by měla být provedena strategická a finanční analýza k posouzení celkového stavu podniku a jeho postavení na trhu. Tato část, jak tvrdí Mařík (2007), bývá často v posudcích opomíjena. Podle mého to může být také tím, že vytvářet určité soudy a prognózy v dnešní tržní situaci není jednoduché. Znalecké posudky uložené ve Sbírce listin v souvislosti s rozdělením se této oblasti nevěnují. V jednom z posudků se situaci oceňované společnosti nevěnoval znalec vůbec a zmínil se pouze o účelu ocenění a právní formě společností. V ostatních případech se znalci zaměřili spíše na nastínění makroekonomické situace a její vývoj (růst či pokles inflace, HDP nebo nezaměstnanost), než stanovení postavení oceňované společnosti na trhu.

V rámci strategické analýzy je potřeba posoudit vnější i vnitřní potenciál společnosti. Vnějšími potenciálem jsou myšlena rizika a šance, které se podniku naskýtají, vnitřním potenciálem zase schopnost podniku, resp. jeho vedení, tyto šance a rizika rozpoznat a využít. Takže pokud ve znaleckém posudku jsou uvedeny prognózy např. ohledně růstu nezaměstnanosti, měly by být uvedeny i důsledky, které se týkají přímo společnosti – bude následovat zároveň snížení či stagnace HDP: riziko pro společnost ve snížení produkce a propouštění nebo naopak šance většího výběru potenciálních pracovníků... Neměla by tedy chybět návaznost

makroekonomických ukazatelů na daný podnik. Také jedním z důvodů, proč podle mého tyto informace v posudcích chybí je i to, že podnik jako takový nebude při rozdělení přímo pokračovat ve své činnosti, ale buď vznikne nová společnost, nebo se tento podnik začlení do činnosti již existující společnosti. Prognózy v této oblasti jsou velmi obtížné, protože vytvářet jakési předpovědi o výkonnosti nebo postavení nové společnosti je obtížné. Podle Hála (2009) by neměla chybět tzv. analýza SWOT¹², která odhaluje silné a slabé stránky podniku, podle mého se ale lépe hodí v případě prodeje podniku, kde má své opodstatnění, ale při rozdělení není asi tolik nutná.

Podle mého, co by ale ani při přeměnách nemělo chybět, je finanční analýza podniku. Je otázkou zda by měla být provedena ve znaleckém posudku. Finanční analýzu by měl podnik provést podstatně dříve. Propočet finančního zdraví podniku by měl napomoci vedení při rozhodnutí, zda vůbec přeměnu realizovat.

Znalec provádí své ocenění na základě informací a podkladů, které získává od objednatele. Tyto informace by měl dále ověřit, viz Mařík (2007). Z dostupných znaleckých posudků mohu říci, že v případě rozdělení/odštěpení tomu tak nebylo. Znalci vyjmenovali přijaté podklady s tím, že jejich pravost či správnost dále nekontrolovali, popř. že účetní závěrky byly ověřeny auditorem. Za správnost těchto podkladů nesl odpovědnost poskytovatel. Asi by se dalo říci, že tento postup není úplně správný, ale je běžný. Podle mého není časově možné ověřit správnost všech dokumentů a ani účelné aby znalec pro ocenění kontroloval, zda položky ve finančním plánu odpovídají skutečnosti.

Metoda ocenění

Pokud máme přípravnou fázi ukončenu, můžeme přistoupit k samotnému ocenění, resp. k výběru vhodné metody pro ocenění podniku. Zákon o oceňování majetku připouští ocenění podniku výnosovou metodou nebo stanovení hodnoty podniku jako součet cen jednotlivých položek. ZoPŘ výslovně neříká, že musí být oceněn podnik dle zákona o oceňování, ale ukládá povinnost ocenit znalcem, což připouští i jiný přístup. Dále uvádím členění metod ocenění podniku, jak uvádí Mařík (2007). V jiné dostupné literatuře jsou metody stanoveny shodně, jen se liší v podrobnosti členění jednotlivých postupů.

---

¹² SWOT – je zkratka z anglického jazyka, která je složena z počátečních písmen slov strength – silná stránka, weakness – slabina, opportunity – příležitost, threat – hrozba; SWOT analyzuje jak vnější prostředí, tak i vnitřní prostředí podniku

Tržní ocenění je ve své podstatě porovnávací metoda, která stanovuje hodnotu podniku na základě porovnání podobných podniků nebo transakcí s nimi. Tato metoda a její použití je pro tak specifický druh majetku jako je podnik prakticky nepoužitelná. Na našem území neexistuje rozvinutý trh s podniky. Jediným východiskem by bylo srovnání se zahraničím, ale pak se naskýtají další problémy (najít stejný nebo podobný podnik, jak moc jsou relevantní informace ze zahraničí). Ocenění tržní metodou:

- na základě tržní kapitalizace
- na základě srovnatelných podniků
- na základě údajů o podnicích uváděných na burzu
- na základě odvětvových multiplikátorů
- na základě srovnatelných transakcí

Výnosové ocenění, které vychází z předpokladu, že hodnota podniku je pro jeho (budoucího) vlastníka dána očekávaným užitekem/příjmem/výnosem, který z tohoto podniku v budoucnu poplyne. Velkou nevýhodou této metody je, že vždy pracuje s odhady. Navíc tato metoda předpokládá tzv. going concern – podnik bude i nadále pokračovat ve své činnosti, což u rozdělení není splněno, a také proto se pro oceňování nehodí. Tato metoda může být použita pouze pro dílčí ocenění některého majetku podniku. Formy výnosového ocenění:

- diskontované peněžní toky
- kapitalizované čisté výnosy
- kombinované výnosové metody
- metoda ekonomické přidané hodnoty

Majetkové ocenění je založeno na ocenění všech jednotlivých složek majetku podniku, čímž obdržíme hodnotu obchodního majetku, tzv. hodnotu podniku brutto. Od této hodnoty se pak odčítá hodnota závazků a jiných dluhů, čímž získáme hodnotu podniku netto/čistý obchodní majetek. Stanoví se tak tři základní hodnoty podniku:

- likvidační hodnota

Hodnota podniku získaná touto metodou vyjadřuje částku, kterou můžeme získat prodejem jednotlivých částí podniku. Hodnota je tedy součtem prodejních cen jednotlivých složek podniku zjištěných jak metodou majetkovou nebo i výnosovou. Podle Hála (2009) se může tato metoda jevit jako velmi jednoduchá, ale i ona má své úskalí. Často totiž bývá zpeněžován podnik, který již ukončil svou činnost, nepředpokládá se další rozběhnutí činnosti, což také

ovlivňuje zpeněžitelnou hodnotu podniku. Navíc konkrétní výnos je ovlivněn mnoha faktory. Jedním z nejdůležitějších je čas. Likvidace podniku může být časově docela náročná, což také ovlivňuje výnos z prodeje. Nicméně rozdělení neznamena likvidaci, takže se tato metoda nevyužívá.

- účetní hodnota VK/ČOM na principu historických cen

Tato metoda vychází z předpokladu, že předpisy regulující vedení účetnictví jsou nastaveny tak, že hodnota majetku evidovaného v účetnictví je dostatečně relevantní pro ocenění. Pro zjištění ocenění jmění se použijí informace z účetnictví. Od celkové hodnoty aktiv evidovaných ke dni ocenění se odečte hodnota závazků evidovaná taktéž ke dni ocenění a to vše v účetních zůstatkových cenách (viz následující příklad). Z dostupných znaleckých posudků uložených ve Sbírce listin je zřejmé, že při výpočtu se za závazky, které se od aktiv odečítají, jsou považovány i rezervy a pasivní časové rozlišení.

AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	Částka
DNM	1 127 763	-703 891	423 872	CK	3 766 333
DHM	66 767 034	-49 106 964	17 660 070	ČAS ROZL	431 449
DFM	6 912 755	0	6 912 755		
OA	953 816	-12 987	940 829		
ČAS ROZL	195 205	0	195 205		
Celkem	75 956 572	-49 823 842	26 132 730	Celkem	4 197 782

Tab. 3.2 Zjednodušená struktura aktiv a pasiv odštěpované části jmění k 31. 12. 2010 v celých Kč

Druh pasiva	Rezervy	Dl. závazky	Kr. závazky	Bankovní výpomoci	Čas. rozlišení
Účetní ocenění	1 124 159	1 258 048	1 384 127	0	431 449

Tab. 3.3 Zjednodušená struktura pasiv odštěpované části jmění k 31. 12. 2010 v celých Kč

Aktiva celkem	26 132 730
Závazky celkem	4 197 782
Ocenění jmění účetní hodnotou	21 934 948

Tab. 3.4 Ocenění jmění metodou
účetní hodnoty v celých Kč

Historické ocenění může být velmi zavádějící. Předpokladem použití této metody je dostatečné využívání možností úpravy ocenění majetku, které povoluje zákon o účetnictví (opravné položky u zásob a pohledávek).

- substanční metoda

Tato metoda opět vychází z informací, které má společnost evidované ve svém účetnictví, ale respektuje skutečnost, že ne všechny účetní jednotky dostatečně respektují fakt, že účetnictví by mělo být vedeno nejen správně a úplně, ale mělo by odrážet skutečný stav majetku a závazků. Při tomto způsobu oceňování se jednotlivé položky posuzují samostatně a upravuje se jejich ocenění (jak uvádím v následujícím příkladu). Toto individuální ocenění může být provedeno pomocí obecných cenových indexů (př. index cen průmyslových výrobců), speciálních cenových indexů (př. index cen výroby elektroniky a elektroniky) nebo indexy stanovenými znalcem pro jednotlivé druhy majetku. U některého majetku může být zpracován i dílčí znalecký posudek, příp. může být pro jeho ocenění užitá výnosová metoda. V některých znaleckých posudcích se např. u zásob ponechala jejich účetní hodnota pouze snížená o hodnotu opravných položek. V tomto případě znalec vycházel ze skutečnosti, že ocenění zásob a užití opravných položek bylo ověřeno auditorem. Navíc u majetku, který má kratší trvanlivost nebo se předpokládá jeho rychlá spotřeba, často vůbec nedochází ke korekci pomocí indexů.

Přecenění jednotlivých druhů majetku:

Druh DNM	Brutto	Korekce	Netto	Koeficient	Přeceněná hodnota
Software	987 563	-563 691	423 872	0,35	345 647
Ocenitelná práva	140 200	-140 200	0	0,10	14 020
Celkem	1 127 763	-703 891	423 872		359 667

Tab. 3.5 Přecenění dlouhodobého nehmotného majetku v Kč

Pro přecenění softwaru jsem použila koeficient 0,35, který oproti účetní zůstatkové ceně snižuje v konečném důsledku hodnotu o cca 80 000 Kč. V oblasti nehmotných aktiv zejména softwaru je potřeba zohlednit jeho rychlé zastarávání. Ocenitelná práva byla z pohledu účetnictví zcela odepsána a jejich zůstatková hodnota je nulová, ale při ocenění je potřeba zohlednit skutečnost, že společnost, resp. nástupnická společnost, bude tento majetek i nadále využívat.

Druh DHM	Brutto	Korekce	Netto	Přeceněná hodnota
Pozemky	1 398 555	0	1 398 555	1 250 000
Stavby	8 828 931	-4 164 290	4 664 641	5 364 000
SMV	54 053 227	-44 942 675	9 110 553	7 213 250
Ostatní	2 486 321	0	2 486 321	1 740 424
Celkem	66 767 034	-49 106 964	17 660 070	15 567 674

Tab. 3.6 Přecenění dlouhodobého hmotného majetku v Kč

Při přeceňování majetku substanční metodou je možno vycházet i z jiných znaleckých posudků, které si společnost nechala již dříve vypracovat. Je ale důležité, aby tyto posudky nebyly příliš staré. Tento způsob ocenění byl použit pro pozemky a stavby, přičemž posudek plně respektoval skutečnost, že pozemky a budovy jsou umístěny v lukrativní oblasti, která se nyní rozvíjí jako průmyslová zóna a je plně vybavena inženýrskými sítěmi. SMV byly oceněny tak, že majetek plně účetně odepsaný ale využívaný byl oceněn 10 % pořizovací

ceny, u ostatního majetku byla ponechána zůstatková cena aktiva, pokud nepřekračovala 40 % pořizovací ceny. Novější majetek, jehož zůstatková cena byla vyšší než 40 %, byl oceněn právě 40 % pořizovací ceny, aby ocenění lépe respektovalo životnost a opotřebení. Ostatní majetek byl oceněn procentem z pořizovací ceny v návaznosti na rok pořízení (2009 – 40 %, 2008 – 30 %, 2007 – 20 % a starší 10 %).

Druh pohledávky	Brutto	Korekce	Netto	Koeficient	Přeceněná hodnota
Dl. pohledávky	20 538	0	20 538		
Kr. pohledávky	67 112	0	67 112		
- do splatnosti	23 654	0	23 654	1,00	23 654
- 0 - 30 dní po splatnosti	15 369	0	15 369	0,90	13 832
- 31 - 60 dní po splatnosti	13 658	0	13 658	0,80	10 926
- 61 - 90 dní po splatnosti	10 368	0	10 368	0,70	7 258
- více jak 91 dní po splatnosti	2 915	0	2 915	0,60	1 749
- pohledávky mimo účet 311	21 685	0	21 685	1,00	21 685
Pohledávky celkem					79 104

Tab. 3. 7 Přecenění pohledávek

Přecenění pohledávek se provádí s ohledem na druh pohledávky a na dobu, která uplynula po splatnosti.

Druh A	Brutto	Korekce	Netto / Přeceněná hodnota
DFM	6 912 755	0	6 912 755
Čas. rozlišení	195 205	0	195 205
Zásoby	863 558	-12 987	850 572
Kr. finanční majetek	2 608	0	2 608

Tab. 3. 8 Ostatní aktiva

Druh závazku	Znalecké ocenění / účetní ocenění
Rezervy	1 124 159
Dl. závazky	1 258 048
Kr. závazky	1 384 127
Bankovní výpomoci	0
Čas. rozlišení	431 449
Celkem	4 197 782

Tab. 3. 9 Znalecké ocenění závazků

U některých položek může nastat situace, že není důvod pro jejich přecenění jako např. poskytnuté zálohy, časové rozlišení nebo závazky.

Položka	Přeceněná hodnota
Software	345 647
Ocenitelná práva	14 020
Pozemky	1 250 000
Stavby	5 364 000
SMV	7 213 250
Ostatní	1 740 424
DFM	6 912 755
Zásoby	850 572
Kr. finanční majetek	2 608
Pohledávky celkem	79 104
Čas. rozlišení	195 205
Aktiva celkem	23 967 585
Závazky celkem	4 197 782
Substanční ocenění jmění	19 769 803

Tab. 3.10 Substanční ocenění jmění v Kč

Porovnáme-li výsledky obou metod pro ocenění jmění společnosti:

- metoda založená na účetních hodnotách:	21 934 948 Kč
- substanční metoda:	19 769 803 Kč
- rozdíl metod:	2 165 145 Kč

zjistíme, že výsledky metod jsou diametrálně odlišné. Hodnota jmění při užití substanční metody je nižší o cca 2 mil Kč.

Jak uvádí Skálová (2009, str. 210): „*Přecenění majetku při přeměně představuje jednak výhodu spočívající v přecenění majetku na reálnou hodnotu...*“ Majetek evidovaný v účetních jednotkách je zpravidla veden účetních hodnotách, které jsou maximálně upravovány o odpisy. Tato hodnota pak neodpovídá reálné hodnotě majetku. Nástupnická spol. tak získá majetek v ocenění, které opravdu odpovídá jeho hodnotě.

Nevýhodu pak spatřuje ve vyšší finanční náročnosti přecenění. Pokud se s jakýmkoliv problémem obrátíme na odborníka, vždy musíme počítat s tím, že za kvalifikovanou radu specialisty vynaložíme určitou finanční sumu, která je ale pak kompenzována vědomím, že naše rozhodnutí bylo uděláno správně na základě relevantních podkladů.

 Závěrem je důležité říci, že velmi zásadní částí přeměny je ocenění, které s sebou nese mnoho dílčích činností a povinností, které jsou velmi důležité. Ocenění jmění tou správnou metodou je velmi významné. Špatný výběr oceňovací metody by mohl jmění společnosti zásadním způsobem zkreslit, jak dokazují předchozí výpočty. Přestože jsou znalci dostatečně kvalifikovaní, měla by společnost, která potřebuje ocenit jmění, znalce volit velmi obezřetně. Praktické zkušenosti znalců jsou také zárukou správného ocenění. Proto by společnost měla při výběru posuzovat i množství posudků, které znalec za svou praxi vytvořil, příp. se informovat a vyhledávat reference od klientů ohledně jejich minulé spolupráce se znalcem.

3.2. POSTUPY UPLATŇOVANÉ V ÚČETNICTVÍ PŘI ROZDĚLENÍ

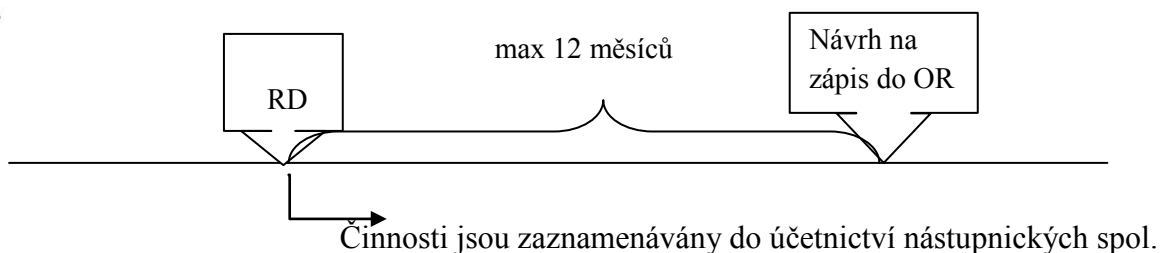
Základními právními předpisy pro úpravu účetnictví při přeměnách je Zou, vyhláška č. 500/2002 Sb. a ČÚS, zejména pak ČÚS 011.

3.2.1. Rozhodný den v účetnictví

Pro subjekty zúčastněné na přeměnách je velice důležité pro správné účtování a splnění povinností souvisejících s přeměnou stanovení tzv. **rozhodného dne**. Od tohoto data se veškeré činnosti zanikající společnosti z účetního pohledu považují jako činnosti uskutečněné nástupnickou/ými společností/tmi. Tato skutečnost znamená, že z pohledu účetnictví došlo k rozdělení k rozhodnému dni bez ohledu na právní účinky rozdělení, viz Dvořák (2008). Při rozdělení/odštěpení nesmí rozhodný den předcházet o více než 12 měsíců den, v němž bude podán návrh na zápis rozdělení do obchodního rejstříku.

Opět se setkáváme se shodnou úpravou jak pro klasické rozdělení, tak pro odštěpení!

Obr. 3.1 Časová osa RD z účetního hlediska

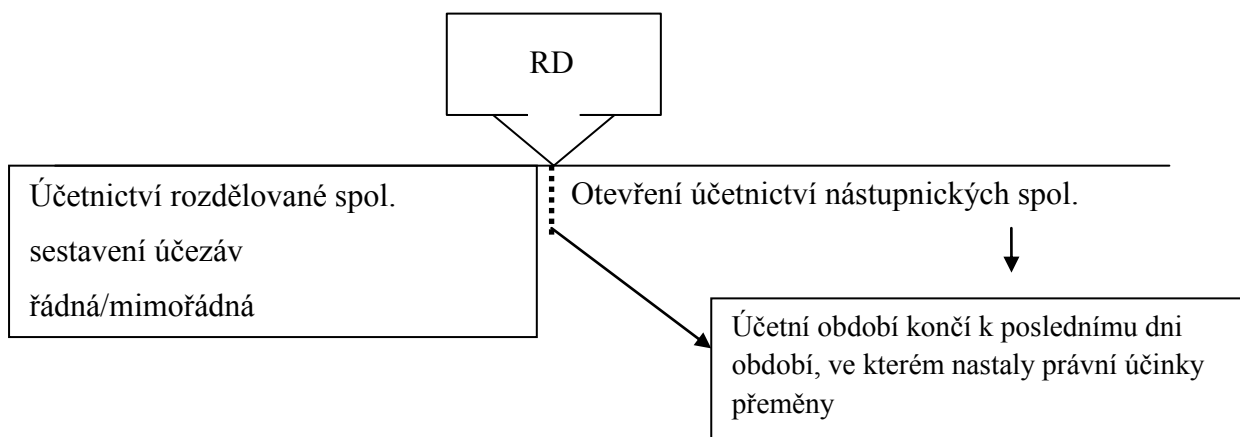
Z toho vyplývá, že rozhodný den bude mít vliv na délku **účetního období**. Protože RD může být stanoven kdykoliv v průběhu roku, může nastat situace, že účetní období bude kratší než 12 měsíců nebo i delší jak uvádí Kuhn (2010).

3.2.2. Účetní závěrky při přeměnách

Zúčastněné společnosti vedou svá účetnictví samy za sebe do dne předcházejícímu RD. K tomuto dni také sestavují účetní závěrku a to jako řádnou nebo mimořádnou. Řádnou závěrku by společnost sestavovala v případě, že by RD byl zároveň prvním dnem nového účetního období (jak je tomu i v případě užitém v části věnované oceňování – závěrka byla sestavena k 31. prosinci 2010 a RD byl stanoven na 1. ledna 2011). Mimořádnou závěrku sestavuje společnost, pokud byl RD stanoven v průběhu účetního období (např. RD: 5. únor, pak mimořádná účezáv bude sestavena k 4. únoru). Od RD vede účetnictví nástupnická společnost sama za sebe, sestavuje zahajovací rozvahu, otevírá účetní knihy a je to i začátek

jejího účetního období. Konec účetního období nástupnické společnosti bude ke konci účetního období, ve kterém nastaly právní účinky přeměny.

Obr. 3.1 Časová návaznost účetnictví zúčastněných spol.

Při rozdělení/odštěpení se vyžaduje i sestavení mezitímní účetní závěrky a to za předpokladu, že od sestavení poslední účetní závěrky, ze které byly čerpány informace pro vyhotovení projektu přeměny, uplynulo více jak 6 měsíců. Takové opatření bylo ustanoveno z toho důvodu, aby se při zpracování projektu přeměny vycházelo z aktuálních informací. Tomuto požadavku odpovídá i to, že mezitímní účetní závěrka nesmí být starší 3 měsíců. Takže od jejího sestavení po vypracování projektu přeměny nesmí uplynout 3 měsíce.

I v oblasti účetních závěrek mají rozdělení i odštěpení shodnou úpravu, proto ani zde nemůžeme rozhodnout, která možnost je výhodnější!

3.2.3. Postupy účtování

Společnost, která se rozděluje nebo ze které se odštěpuje určitá část majetku, má ve svém účetnictví za dobu své existence zaevidovány různé typy majetku, závazků a příslušné položky, které se k nim váží. V případě takových transakcí jako je rozdělení/odštěpení, je velmi důležité rozhodnout, co s takovými položkami udělat, zda zrušit nebo vykázat v konečné rozvaze viz Skálová (2009).

Tyto položky, které jsou výsledkem minulých transakcí (rezervy, opravné položky, staré goodwillly aj.), se ponechávají nebo ruší podle dohody zúčastněných stran a předchozí analýzy, zda nástupnické spol. budou tyto položky k užitku.

Podle Skálové (2009) je vhodné také porovnat, které předplacené služby bude nástupnická spol. potřebovat a v jakém rozsahu. Řada účetních jednotek si předplácí některé služby od nájmu až po odbornou literaturu, mohlo by se pak stát, že by nástupnická spol. měla tyto služby předplacené dvojmo nebo by měla předplacené služby, které nepotřebuje a při jejichž zrušení by musela vynakládat finanční prostředky. V tomto případě by tyto služby měly být zrušeny jejich předplatitelem i přes možná sankční ustanovení.

ZoPŘ výslovně říká, že znalecké ocenění neznamena přímo změnu ocenění v účetnictví zanikající společnosti, ledaže to stanoví jiný předpis. Jak uvádí do souvislosti Skálová (2009, str. 219): „...§ 27 odst. 3 ZoÚ a ukládá povinnost majetek a závazky zanikající společnosti ocenit reálnou hodnotou v konečné účetní závěrce.“ Jak dále uvádí, toto je možné provést buď ponecháním původních zůstatkových cen a vytvoření oceňovacího rozdílu k nabytému majetku nebo vytvořením nového individuálního ocenění.

Pokud se při přeměně spol. rozhodne v konečné rozvaze ponechat ocenění v účetních zůstatkových cenách, nebude rušit oprávky ani opravné položky, ale zaúčtuje pouze rozdíl mezi VK a hodnotou čistého obchodního majetku dle posudku znalce. Na základě předchozích údajů:

2 165 145 Kč   02X (oceňovací rozdíl k nabytému majetku) /418

(účetní odpis 180 měsíců)

Tento postup má podle Skálové (2009, str. 222) v ČR své odpůrce, ale i v zahraničí se používá. Myslím, že tento způsob je méně pracný a pokud je používán, tak právě z tohoto důvodu. Je rozhodně časově méně náročné zaúčtovat pouze jednu předkontaci, než jednotlivě účtovat o každém druhu majetku.

Pokud se společnost rozhodne vytvořit nové individuální ocenění u všech položek majetku (předpokladem je, že existuje znalecký posudek s individuálním přeceněním jednotlivých položek) vytvoří ve svém účetnictví položku goodwill. Goodwill vzniká, pokud individuální znalecké ocenění je nižší než ocenění podniku jako celku (účetní odpis do nákladů rovnoměrně 60 měsíců od RD). Pokud je individuální ocenění vyšší než ocenění podniku jako celku, pak vzniká tzv. záporný goodwill, který je odpisován taktéž rovnoměrně 60 měsíců od RD, ale do výnosů.

U některého druhu majetku je potřeba přecenění v účetnictví věnovat zvláštní pozornost. Jedná se o majetek, ke kterému jsou vytvořeny opravné položky, anebo který je odpisován.

Uvádějí se dvě možnosti, jak upravit ocenění u majetku s opravkami: **brutto** metoda, která zachycuje v účetnictví pouze přeceněnou hodnotu aktiva a oprávky se ruší:

snížení historické hodnoty budov na znalecké ocenění dle příkladu (8 828 931 – 5 364 000):

3 464 931 Kč 418/021

zrušení opravek 4 664 641 Kč 081/418

Podle Skálové (2009) a některých závěrek uložených ve Sbírce listin se používá i tzv. **netto** metoda, která eviduje v účetnictví hodnotu původních opravek a zůstatkovou cenu aktiva upravuje na znalecké ocenění (dle příkladu 5 364 000 – 4 664 641):

699 359 Kč 021/418

V účetnictví nástupnických společností je majetek účetně odpisován z nového účetního ocenění. Pro daňové odpisy nemá použití brutto ani netto metody vliv. Nástupnická společnost navazuje na daňové odpisování majetku zanikající společnosti.

ČÚS 011 upravuje postupy, jak zacházet při přecenění majetku, u kterého je vytvořena opravná položka (údaje z předchozího příkladu, opravné položky u zásob materiálu):

zrušení opravné položky opačným zápisem 12 987 Kč 191/559

snížení ocenění zásob (863 558 – 850 572) 12 987 Kč 418/112

nebo

účetní jednotka opravné položky ponechá a přecenění provede vůči opravné položce, nikoliv oproti účtu 418:

navýšení opravné položky o částku: $(863\,558 - 12\,987 - 850\,572 = \text{POC} - \text{opravné položky} - \text{znalecké ocenění})$ 1 Kč¹³ 559/191

 Účetní postupy jsou pro oba typy rozdělení upraveny relativně stejně, samozřejmě s ohledem na podstatu operací. Základy jsou tedy stejné a nelze se s jistotou prozatím rozhodnout, která z alternativ je výhodnější.

3.2.4. Odložená daň

Obecně vykazování odložené daně upravuje ČÚS 003. Obecně se odložená daň vykazuje z důvodu dočasného nesouladu daňových a účetních předpisů (např. při rozdílné velikosti

---

¹³ V našem příkladě by změna opravné položky měla vyjít teoreticky 0 Kč, ale vlivem zaokrouhlení došlo k rozdílu 1 Kč.

odpisů). Přestože v názvu tohoto ryze účetního instrumentu je slovo daň, tak odložená daň nemá nic společného se splatnou či odloženou daní z příjmů právnických osob. Jediným pojítkem mezi odloženou daní a daní z příjmů je sazba daně, která se využije pro výpočet.

Pro případy přeměn se využije bod 3.6 standardu 003. Důvodem pro vykázání odložené daně je v tomto případě změna ocenění aktiv. Aktiva vedená v účetnictví budou mít vlivem přecenění jinou hodnotu oproti hodnotě, která bude respektována z pohledu daňového, což je důvod pro vykázání odložené daně. Odloženou daň vykáže rozdělovaná společnost ve své konečné účetní závěrce. Dále odloženou daň částečně upravuje ČÚS 011, který upravuje její přechod na nástupnickou společnost. Ta odloženou daň vykáže ve své zahajovací rozvaze. Odložená daň přecházející na nástupnickou společnost může být vypočítána pouze z položek, které na ni přecházejí.

Pokud je účetní hodnota aktiva vyšší než daňová základna vzniká daňový závazek zaúčtovaný 418/481. Tento závazek znamená daňovou povinnost společnosti do budoucna (např. pokud jsou vyšší účetní odpisy majetku, znamená to zvýšení daňového základu, resp. zvýšení daně, přestože z pohledu účetnictví by tomu tak být nemělo). I v příkladu uvedeném v předchozím textu bude společnost vykazovat odloženou daň ve formě závazku.

Pro zjednodušený výpočet použijeme oceňovací rozdíl k nabytému majetku

$$2\,165\,145\text{ Kč} \div 2\,165\,000\text{ Kč} \times 19\% \text{ daň} = 411\,350\text{ Kč} \quad 418/481.$$

V případě, že je daňová základna vyšší než účetní, vzniká odložená daňová pohledávka zaúčtovaná 481/418.

3.2.5. Zahajovací rozvaha nástupnické společnosti

Nástupnické společnosti sestavují zahajovací rozvahu k RD. Položky v zahajovací rozvaze jsou uvedeny v ocenění převzatém z konečné rozvahy zanikající společnosti. Pro sestavení zahajovací rozvahy je rozhodující projekt rozdělení, ze kterého vychází nejen struktura převzatých aktiv a závazků, ale i hodnota a struktura VK, jak uvádí ZoPŘ.

V konečné rozvaze zanikající společnosti je velmi důležitý i pasivní účet 418, který může být u nástupnické společnosti rozdělen na jednotlivé položky VK (ZK, kapitálové fondy, nerozdělený zisk). Tyto operace by měly být blíže okomentovány nejen v projektu rozdělení, ale i v příloze k zahajovací rozvaze.

3.2.6. Audit účetnictví při přeměnách

V souvislosti s účetními závěrkami se vždy setkáváme s povinností auditu.

 I v oblasti rozdělení/odštěpení je tato otázka řešena a to *opět shodně* – pokud alespoň jedna ze společností účastnících se přeměny podléhá auditu, pak jsou všechny zúčastněné společnosti povinny podrobit účetní závěrku auditu také. Pokud vznikla povinnost auditu účetní závěrky vlivem přeměny, pak se povinnost auditu vztahuje i na zahajovací rozvahu nástupnické společnosti jak uvádí Kuhn (2010).

Podle mého názoru by mělo být ověření účetních závěrek, ze kterých se vychází při projektu přeměny, samozřejmostí i v případě, že ani jeden ze zúčastněných subjektů auditu nepodléhá. Přeměny jsou velmi složitou oblastí, a proto by audit mohl napomoci k jejich úspěšnému provedení. Pokud by pro sestavení projektu přeměny byly převzaty informace z auditované závěrky, pak si myslím, že by to mohlo znamenat nejen pro statutární orgány ale i pro soud určitou známku kvality. Je však otázkou, jak takový audit realizovat. Audit je také velmi obtížná oblast činností, která vyžaduje určitý čas na provedení a v neposlední řadě se nejedná o zcela levnou záležitost. Tyto dříve neauditované společnosti nemají žádné zkušenosti s činnostmi a povinnostmi, které jim vznikají v souvislosti s auditem, proto by tento dobrovolný audit pro ně znamenal nejen vysoké finanční náklady, ale především vysokou časovou náročnost. Tyto společnosti by si pak měly sjednat s auditorem průběžné konzultace, aby audit jejich závěrek (i těch mezitímních) proběhl napoprvé a bez výhrad.

Nemyslím si ale, že by některé společnosti dobrovolně přistupovaly k auditu, přestože by to bylo přínosné.

3.3. DAŇOVÉ A JINÉ SOUVISEJÍCÍ POVINNOSTI

3.3.1. Termíny pro podání daňového přiznání DzPPO

V souvislosti s podáním daňového přiznání je potřeba věnovat pozornost rozhodnému dni. Stanovení RD je velmi podstatné, protože ovlivňuje délku účetního i zdaňovacího období. Pokud je RD stanoven jako poslední den kalendářního nebo hospodářského roku, pak se pro daňový subjekt nic nemění. Postupuje standardně jako každé zdaňovací období a podává daňové přiznání ve lhůtě tří nebo šesti měsíců po skončení zdaňovacího období. V předchozím příkladě byl RD stanoven na 1. 1. 2011. Společnost uzavírá účetnictví a zpracovává daňové přiznání k 31. 12. 2010 – konci kalendářního roku, což je pro ni i konec

zdaňovacího období. Lhůty pro podání daňového přiznání jsou do 31. 3. 2011 (resp. 30. 6. 2011).

Pokud je rozhodný den stanoven jinak, pak musí rozdělovaná společnost podat daňové přiznání za období od počátku zdaňovacího období do dne předcházejícímu RD. Tuto skutečnost řeší § 38m/2/a ZoDzP. Poplatník daně je povinen toto přiznání podat dle §38m/3/a ZoDzP do konce měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém bylo rozdělení schváleno valnou hromadou společnosti¹⁴.

Zdaňovací období nástupnické společnosti je upraveno § 17a/c. Zdaňovací období začíná rozhodným dnem a končí posledním dnem zdaňovacího období, ve kterém bylo rozdělení zapsáno do OR – nastaly právní účinky rozdělení. V našem příkladu, kdy RD byl 1. 1. 2011, by nástupnická společnost podávala daňové přiznání za období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011, pokud by bylo rozdělení zapsáno do OR ještě téhož roku. Pokud by bylo rozdělení zapsáno až počátkem roku 2012, přestože návrh by byl podán do 12 měsíců od RD, pak by zdaňovací období trvalo od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2012.

Pokud nedojde k zápisu rozdělení, účetnictví rozdělované společnosti bude uvedeno do takového stavu, jako kdyby nebylo rozdělení nikdy připravováno. Daňové přiznání bude podávat (dodatečně) ke konci zdaňovacího období a daň zaplacená za období do RD se započte na celkovou daňovou povinnost.

Dne 1. 1. 2011 nabývá účinnosti zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, který zavádí nový pojem daňové tvrzení, které nahrazuje současný pojem daňové přiznání.

3.3.2. Daňové odpisy majetku

V případech, kdy je RD stanoven na první den nového účetního období, si zanikající společnost uplatní daňové odpisy hmotného majetku za období končící dnem předcházející RD v plné roční výši.

Nástupnická společnost uplatní daňové odpisy v plné roční výši v období od RD do konce zdaňovacího období, ve kterém došlo k zápisu rozdělení do OR. Nástupnická společnost je vlivem rozdělení novým vlastníkem majetku, který na ni přešel vlivem rozdělení. Podle § 30/10 ZoDzP pokračuje nástupnická společnost v daňovém odpisování započatém zanikající

---

¹⁴ Pokud by byl RD stanoven na 1. 2. 2011, pak by společnost podávala daňové přiznání za období od 1. 1. – 31. 1. 2011. Ke schválení rozdělení (resp. projektu rozdělení) došlo 15. 3. 2011, pak společnost podává přiznání do 30. 4. 2011.

společností. Nástupnická společnost tedy bude navazovat na původní metody odpisování a bude respektovat původní vstupní ceny. Z pohledu daňového odpisování nedochází k žádným změnám.

V případech, kdy je RD stanoven v průběhu zdaňovacího období a zanikající společnost tak podává daňové přiznání za období kratší 12 měsíců, může si uplatnit daňový odpis hmotného majetku pouze ve výši $\frac{1}{2}$ (§ 26/7). Nástupnická společnost uplatňuje daňový odpis ve výši $\frac{1}{2}$ pokud také podává daňové přiznání za období kratší 12 měsíců, jinak v plné výši. Za majetek pořízený v období od počátku roku do dne předcházející RD nelze uplatnit daňový odpis.

Odpisy goodwillu nebo oceňovacího rozdílu vzniklého přeměnou nejsou daňově uznatelnými výdaji.

3.3.3. Ostatní souvislosti

Při rozdělení dochází k výmazu společnosti z OR, ke kterému musí udělit souhlas příslušný správce daně. Rovněž při rozdělení odštěpením musí správce daně udělit souhlas k zápisu přeměny do OR. Tato úprava platila v zákonu č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků.

Daňový řád však tuto problematiku řeší benevolentněji. Souhlas správce daně se nyní požaduje pouze v případě, že dochází k zániku PO bez právního nástupce, což není případ rozdělení ani odštěpení. Nově tedy není souhlas správce daně požadován.

V případě rozdělení určí správce daně výši záloh nástupnických společností. Zároveň určí, jakým způsobem budou rozděleny zálohy zaplacené zanikající a nástupnickými společnostmi na jednotlivé nástupnické společnosti.

DPH

Daňový subjekt zaniká až výmazem z OR, proto v období od RD do dne zápisu rozdělení do OR podávají zúčastněné společnosti přiznání samostatně každá sama za sebe. Za zdaňovací období, ve kterém došlo k zápisu rozdělení do OR, je na formuláři třeba vyznačit, že se jedná o přiznání za zaniklého plátce.

Nástupnická společnost je povinna se registrovat k placení DPH nejpozději ke dni zápisu rozdělení do OR. Od zápisu rozdělení se stává plátcem. Převod majetku v rámci přeměn nepodléhá DPH.

Ostatní daně

Převody majetku v souvislosti s přeměnami jsou osvobozeny od daně z převodu nemovitostí. Nástupnická společnost musí ale toto osvobození uplatnit v přiznání, ke kterému doloží znalecký posudek. Přiznání k dani z převodu nemovitosti je nástupnická společnost povinna podat do 3 měsíců ode dne, kdy obdržela listiny dokladující vlastnictví k nemovitostem, za které uplatňuje osvobození.

Obecně se přiznání k dani z nemovitostí podává k 31. lednu podle stavu k 1. lednu. Pokud ale dojde k zápisu rozdělení a zároveň bude podán návrh na zápis změn do katastru nemovitostí do konce roku, bude nástupnická společnost podávat přiznání k 31. lednu následujícího roku.

Nástupnická společnost podává přiznání k dani silniční za zaniklou společnost za období od rozhodného dne do dne zápisu rozdělení do OR.

 Klasické rozdělení i odštěpení je z pohledu oceňování, účetnictví i daní chápáno stejně. Pouze drobná odchylka existuje v případě klasického rozdělení v souvislosti s DPH. Tato odlišnost je dána skutečností, že rozdělovaná společnost zaniká a tudíž zaniká i plátce daně. Neexistují žádné specifické požadavky pro jednotlivé formy. Ale i v těchto případech je podle mého názoru možné říci, že jednodušší formou je odštěpení. Podle mého je totiž odštěpení svou povahou menší co do rozsahu převáděného majetku a tím i jednodušší na praktické provedení. Např. v případě individuálního přecenění majetku v účetnictví je rychlejší přecenit jen několik odštěpovaných položek než všechny položky evidované v účetnictví.

 Závěrem bych chtěla připomenout, že rozdělení je souhrnem různých činností, které se vzájemně ovlivňují a doplňují, proto je potřeba veškeré práce dopředu podrobně naplánovat a konzultovat s odborníky.

4. POROVNÁNÍ KONKRÉTNÍCH PŘÍPADŮ ROZDĚLENÍ A DOPORUČENÍ

4.1. PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI

Společnost XXX, s. r. o. byla zapsána do OR již 28. září 1991 s výší základního kapitálu 2 100 000 Kč. Společnost byla založena dvěma společníky, kteří jsou zároveň i jednateli společnosti. Protože společnost v současnosti zahajuje již dvacátou sezónu své činnosti, má na českém trhu stabilní významné postavení, které jí umožnilo postupně zvýšit hodnotu základního kapitálu k 31. 12. 2010 na 32 500 000 Kč. Oba společníci se podílejí na základním kapitálu stejným podílem 50 %: Ing. Roman Krátký i pan Karel Hlavatka 16 250 000 Kč.

Jedná se o výrobní společnost, která se po celou dobu své existence zabývá dodávkami plastových komponentů - polotovarů, které jsou dále v jiných výrobních podnicích montovány do konečných výrobků. Tyto finální produkty můžeme nalézt jak v běžné domácnosti, tak i ve výrobních podnicích. Tato činnost je z pohledu společnosti považována na tzv. core business – jádro podnikání.

4.2. SOUČASNÁ SITUACE

Jak již bylo uvedeno výše, je společnost na trhu delší dobu, a proto vyzkoušela více doplňujících aktivit ke svému hlavnímu zaměření od pronájmu nemovitostí až po marketingové poradenství. Přibližně před 5 lety společnost začala podnikat v oblasti dodávek speciální zateplovací hmoty, která se přímo „fouká“ mezi vrstvy podlahy nebo stropů. Zvlášť je tato metoda využívána pro zateplení starších budov a střech, protože hmota je ve srovnání s jinými zateplovacími materiály nesrovnatelně lehčí.

Přestože společnost tuto hmotu vyrábí a sama ji i dodává do určených objektů přes 5 let, zažívá tato metoda rozmach až v posledních dvou letech. Základní činnost společnosti je stabilní a je společníky stále považována za hlavní, a proto se rozhodli řešit tuto situaci:

- výroba zateplovací hmoty je sice lukrativní a zisková, ale vzhledem k základní činnosti společnosti je náročná jak administrativně, tak i z pohledu technologie a zásobování,
- společníci nechtějí dát přednost výrobě zateplovací hmoty před výrobou plastových komponentů, protože toto zaměření odpovídá jejich odbornosti,

- společníci zároveň nechtějí úplně ukončit výrobu zateplovací hmoty, protože v této činnosti spatřují lukrativní budoucnost.

4.3. MOŽNOSTI ŘEŠENÍ

Na základě postojů společníků nabízím tyto varianty řešení:

- Prodej výrobního postupu nebo časově omezené poskytnutí know – how některé společnosti na českém trhu, která se zabývá zateplovacími technologiemi. Tato možnost zřejmě nebude proveditelná, protože technologie je sice málo známá, ale přesto není jedinečná. Nevidím tuto možnost jako dostatečně finančně zajímavou. Výnos z prodeje by byl jednorázový. Výnos z licence by byl sice pravidelný, ale časově omezený. Navíc při této variantě by společnost musela řešit i další otázky (co se zaškolenými zaměstnanci, jak nakládat se stroji – bude chtít nájemce i stroje nebo bude mít své..., což by v důsledku mohlo být kontraproduktivní). Tato možnost by byla administrativně náročná a navíc v případě propouštění zaměstnanců a nevyužívání strojů možná i ztrátová.
- Výroba zateplovací hmoty je prováděna v odděleném závodu, který má svou vlastní výrobní halu, stroje i správní aparát, proto navrhuji jako další možnost prodej části podniku. Tato možnost, ale v důsledku také není nejlepší. Společníci uvažují do budoucna, protože tuto výrobu považují za výnosnou i v příštích obdobích, nebudou se asi chtít vzdát budoucích výnosů z produkce výměnou za jednorázový příjem z prodeje části podniku.
- ⇒ Možnost, kterou považuji pro danou situaci za nejlepší, je některá z forem rozdělení. Klasickou formu rozdělení ale nedoporučuji, protože společnost XXX je na trhu známá a nevidím jako dobré řešení ji zrušit a následně vytvořit novou společnost, která bude vyrábět stejné platové komponenty. Obávám se nedůvěry ze stran odběratelů a jejich odliv ke konkurenci. Řešením by bezesporu bylo převzetí obchodní firmy, ale toto nedoporučuji ze stejného důvodu. Osobně bych se stranila jakýchkoliv aktivit, které by mohli ohrozit důvěru, kterou si na trhu společnost vybudovala.
- ⇒ Řešením je některá z forem odštěpení. Odštěpení sloučením s některou existující společností podle mého nepřipadá v úvahu, protože v tomto oboru přímo společnost XXX s nikým nespolupracuje ani nemá žádné jiné vztahy. Navíc se společníci za dvacet let spolupráce dostatečně znají a nepovažují za vhodné „přibírat“ další osoby ke svému

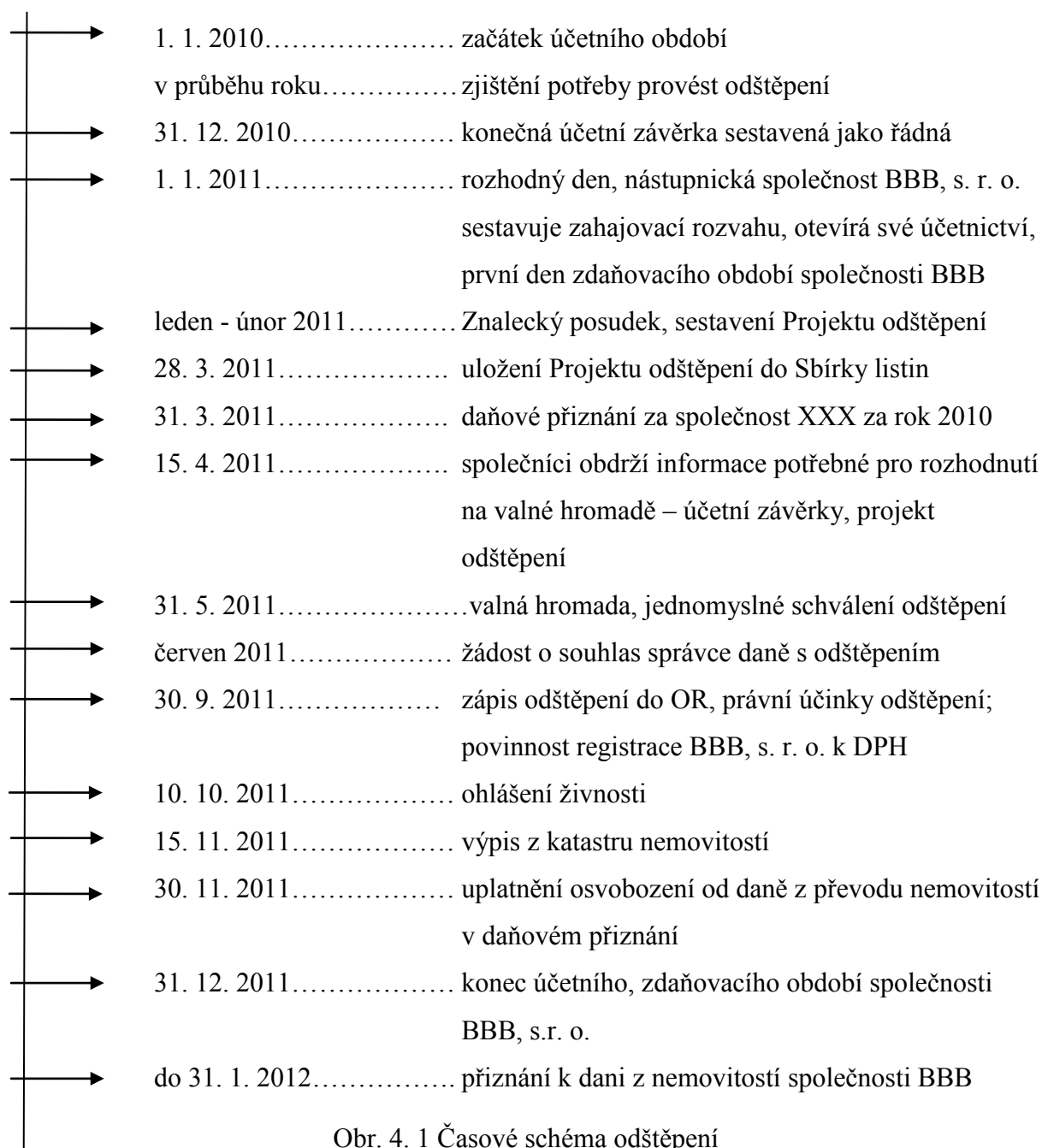
podnikání, čemuž by se v případě sloučení odštěpované části s existující společností nevyhnuli.

Na základě těchto úvah a dostupných skutečností doporučuji rozdělení odštěpením se vznikem nové společnosti.

4.4. ROZDĚLENÍ ODŠTĚPENÍM SPOLEČNOSTI XXX, S. R. O.

4.4.1. Časové schéma odštěpení

Účetním obdobím společnosti XXX je kalendářní rok.

Obr. 4. 1 Časové schéma odštěpení

4.4.2. Průběh odštěpení

Informace využitě v následujících tabulkách vycházejí z informací z kapitoly 3, zejména z kapitoly věnované oceňování.

- účetní hodnota jmění: 21 934 948 Kč
- substanční hodnota jmění: 19 769 803 Kč
- Oceňovací rozdíl: 2 165 145 Kč

Odštěpení začíná u rozdělované společnosti XXX zohledněním znaleckého ocenění v konečné rozvaze. Společnost se rozhodla pro ponechání historického ocenění v účetnictví a zaúčtování oceňovacího rozdílu: 2 165 145 Kč 02X (oceňovací rozdíl k nabytému majetku) /418.

Rozdělovaná společnost XXX, s. r. o. sestavuje konečnou rozvahu, ve které zohledňuje i zaúčtování oceňovacího rozdílu:

AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	Částka
DNM	1 136 250	-712 500	423 750	ZK	32 500 000
DHM	130 997 250	-60 958 750	70 038 500	Ostatní VK	40 478 250
OCR	0	0	2 165 145	418	2 165 145
DFM	10 560 500	-385 000	10 175 500	CK	27 310 750
OA	23 374 500	-3 322 750	20 051 750	ČAS ROZL	992 500
ČAS ROZL	592 000	0	592 000		
Celkem	166 660 500	-65 379 000	103 446 645	Celkem	103 446 645

Tab. 4. 1 Zjednodušená konečná rozvaha společnosti XXX, s. r. o. k 31. 12. 2010
v celých Kč

Následně společnost BBB, s. r.o. k 1. 1. 2011 otevírá účetnictví a sestavuje zahajovací rozvahu. Pro správné sestavení zahajovací rozvahy je potřeba vycházet nejen z projektu odštěpení ale i konečné rozvahy XXX:

Položky VK	Rozdělení účtu 418	Rozdělení substanční hodnoty	Celkem
ZK	2 000 000	15 000 000	17 000 000
Ostatní kapitálové fondy	165 145	2 510 000	2 675 145
RF	0	1 700 000	1 700 000
Nerozdělený zisk	0	559 803	559 803
Celkem	2 165 145	19 769 803	21 934 948

Tab. 4. 2 Stanovení výše VK nástupnické společnosti BBB, s. r. o.

V zahajovací rozvaze společnost BBB, s. r. o. uvádí majetek a závazky, které na ni přešly vlivem odštěpení. Specifikace majetku a závazků, které na nástupnickou společnost přecházejí je uvedena v projektu odštěpení. V případě společnosti BBB se jedná o DNM, který obsahuje např. specifický software řídící automatickou výrobu zateplovací hmoty. Skutečnost, že tento majetek je z více než poloviny odepsán, odráží dobu, po kterou společnost XXX provozovala výrobu této hmoty. DHM obsahuje zejména výrobní linku a jiné stroje sloužící nejen k výrobě, ale i přepravě a „foukání“ hmoty. Společníci se rozhodli převést na společnost i některé druhy DFM, z důvodu jakési „jistoty“. Z tohoto majetku poplyne nově vzniklé společnosti relativně stabilní příjem, se kterým může do budoucna počítat. Další položky opět přímo souvisejí s výrobou zateplovací hmoty, zejména jde o zásoby, pohledávky a závazky z obchodních vztahů souvisejících s touto činností aj.

AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	Částka
DNM	1 127 763	-703 891	423 872	ZK	17 000 000
DHM	66 767 034	-49 106 964	17 660 070	Ostatní kapitálové fondy	2 675 145
DFM	6 912 755	0	6 912 755	RF	1 700 000
OA	953 816	-12 987	940 829	Nerozdělený zisk	559 803
ČAS ROZL	195 205	0	195 205	CK	3 766 333
				ČAS ROZL	431 449
Celkem	75 956 572	-49 823 842	26 132 730	Celkem	26 132 730

Tab. 4.3 Zjednodušená struktura zahajovací rozvahy nástupnické společnosti

BBB, s. r. o. k 1. 1. 2011 v Kč

Otevření účetnictví nástupnické společnosti BBB, s. r. o. probíhá standardním způsobem. Jako první účetní jednotka navede do účetnictví počáteční stavy jednotlivých účtů (aktivní účet/701 a 701/pasivní účty).

Před zahájením účtování, musí účetní jednotka vyhlásit účetní pravidla, které bude používat. V tomto interním dokumentu účetní jednotka přiblíží účetní postupy ve specifických oblastech, zejména pak v oblasti tvorby účetních rezerv, účetních opravných položek např. u zásob aj. Dále pak účetní jednotka sestavuje účetní odpisový plán, ve kterém popíše způsob výpočtu odpisů u jednotlivých druhů majetku – zda užije časové či výkonové odpisy.

Dále společnost pokračuje v zápisu účetních případů obvyklým způsobem.

Bez ohledu na skutečnost, že se v tomto případě jedná o přeměnu dle ZoPŘ, vznikla nová společnost. Se vznikem nové společnosti souvisejí různé povinnosti. Společnost vzniká zápisem do OR. Jejím vzniku ale předchází její založení. V tomto případě založení znamená, že souběžně se schválením odštěpení společníci na valné hromadě odsouhlasili, resp. přistoupili k zakládací smlouvě.

Oba společníci Ing. Roman Krátký i pan Karel Hlavatka se u nově vzniklé společnosti BBB, s. r. o. podílejí na ZK stejným dílem 50 %, stejně jak tomu je i u společnosti XXX, s. r. o.

4.5. DOPORUČENÍ

Největší problém u těchto dvou společností vidím v tom, že oba společníci vlastní po shodném podílu. V praxi to může znamenat problém při hlasování na valné hromadě. Zejména při rozhodování o zásadních strategických rozhodnutích by mohl nastat problém. Až do této doby oba společníci neměli problém ve vzájemné komunikaci, což ale nemusí být napořád. Doporučuji upravit hlasovací práva v jiném poměru, než ve kterém se podílejí na základním kapitálu. Nebo je možné přistoupit ke zvýšení základního kapitálu pouze jedním ze společníků. Tato možnost ale vyžaduje určité prostředky a navíc je administrativně náročnější.

Další doporučení se týká taktéž společníků, resp. jejich aktivní účasti na vedení společnosti BBB. Ve společnosti XXX vykonávají oba společníci funkci jednatele. Měli by se rozhodnout, jak tomu bude u nové společnosti. V případě, že nechtějí najímat do vedení společnosti nové osoby, měli by se rozhodnout, který ze společníků bude jednatelem které

společnosti. Na základě dostupných informací bych ale doporučila, aby společníci do funkce jednatele společnosti BBB přijali externí osobu, zvláště s ohledem na kvalifikaci obou společníků, která se týká výroby plastových komponentů nikoliv výroby zateplovací pěny. Tato osoba, kterou ustanoví společníci do funkce jednatele, by měla být kvalifikována v manažerské a marketingové oblasti, případně by měla být odborníkem v technologii výroby, aby mohla dostatečně kvalitně vést společnost. Dále by společníci při hledání této osoby měli brát v potaz její povahové vlastnosti a předchozí zkušenosti v oblasti vedení. Zkráceně řečeno, budoucí jednatel by měl být nejen dostatečně kvalifikovaný ale i důvěryhodný.

Další doporučení se týkají struktury majetku. Ze zahajovací rozvahy vyplývá, že některé položky majetku jsou zcela nebo z velké části odepsané. U tohoto majetku doporučuji sledovat opotřebení a stanovit další postup např. vyřazení, prodej nebo uskladnění náhradních dílů a pořízení nového stroje, příp. naplánování generálních oprav a stanovení způsobů, jakými budou v účetnictví tvořeny rezervy na opravy u jednotlivého majetku.

Dále doporučuji sledovat pohledávky. Ze znaleckého posudku (vytvořeném v kapitole 3) vyplývá, že některé pohledávky z obchodních vztahů byly evidovány ke dni ocenění různou dobou po splatnosti. Proto navrhuji společnosti tyto pohledávky sledovat a vytvořit si postupy, kterými bude vymáhání těchto pohledávek řešit. Dále by si společnost v souvislosti s touto oblastí měla udělat analýzu odběratelů a následně pak vytvořit databázi odběratelů, ve které by neměly chybět informace o jejich platební morálce.

Společně s majetkem přešly na společnost i závazky. U závazků by společnost měla také sledovat dobu splatnosti ve svém vlastním zájmu. Společnost vznikla a je spojována se společností XXX, jejíž postavení a jméno na trhu něco znamená, na což by měla společnost také brát ohled. BBB by si měla vytvořit na trhu také určitý kredit a to nejen tím, že bude dodávat kvalitní výrobky, ale také tím, že sama bude dodržovat svá platební ujednání s dodavateli.

V souvislosti s přeměnami se v účetnictví setkáváme se specifickou účetní položkou – odloženou daní. Rozdělovaná společnost ve většině případů vytvoří odloženou daň. Podkladem pro její vytvoření je např. rozdílná účetní a daňová základna u majetku, který při rozdělení přechází na nástupnickou společnost. V našem případě rozdělovaná společnost XXX, s. r. o. odloženou daň nevytvořila, protože ve svém účetnictví ponechala majetek v historickém ocenění, proto ani na nástupnickou společnost odložená daň nepřešla. Navíc při

tomto rozhodnutí vycházela i z názoru znalce, který nedoporučoval vytvoření této položky, aby nebyl uměle navyšován VK nově vznikající společnosti. Vytvoření odložené daně není povinnost ale možnost. Společnost by měla tento postup zvážit a v případě, že jako nově vzniklá účetní jednotka nepovažuje tento postup za zcela relevantní a zároveň odporuje jejím účetním zásadám, může odloženou daň dodatečně vytvořit. Účetní jednotka pak bude muset posoudit účetní pořizovací ceny, daňové vstupní ceny a výši odepsání a následně pak přistoupit/nepřistoupit k zaúčtování odložené daňové pohledávky nebo závazku.

Na úplný závěr bych nástupnické společnosti chtěla připomenout, že jako nově vzniklá společnost má jedinečnou možnost si vytvořit určité postavení na trhu a podle toho by měla i vystupovat. Zároveň vzniká i nová účetní jednotka a je velmi důležité si správně nastavit účetní pravidla, aby účetnictví bylo vedeno nejen správně a průkazně, ale i věrně.

5. ZÁVĚR

Cílem této práce bylo srovnání dvou typů přeměn dle ZoPŘ a to konkrétně klasického rozdělení a odštěpení. V každé probírané oblasti jsem srovnala charakteristiky nebo výhody a nevýhody jednotlivých forem rozdělení.

Rozdělení je jednou z forem odštěpení, a proto neexistují zásadní rozdílnosti mezi klasickým rozdělením a odštěpením. Přesto však jsem našla pár drobností u jednotlivých forem, které v určitých situacích mohou být výhodou a důvodem proč si vybrat tu kterou konkrétní formu rozdělení.

Na základě rozborů jednotlivých charakteristik a oblastí jsem dospěla k závěru, že výhodnější a možná i jednodušší je přistoupit k rozdělení odštěpením. Tato forma má hned několik výhod, které považuji za důležité. Společníci rozdělované společnosti se stanou společníky všech nástupnických společností. Tato úprava chrání společníky s menšinovými podíly, kteří nemají na hlasování valné hromady sílu ovlivnit rozhodnutí. Dalším velice důležitým aspektem je, že při odštěpení rozdělovaná společnost nezaniká. Stabilní zavedená společnost může i nadále pokračovat ve svém podnikání. Další nikoliv méně důležitou výhodou je i fakt, že při odštěpení se oceňuje pouze odštěpovaná část majetku a závazků. Tato skutečnost určitě znamená úsporu času i nákladů při oceňování.

Samozřejmě, že i klasické rozdělení má své výhody, zejména pak v případě rozdělení společnosti pouze s několika málo společníky. Tito se mohou rozhodnout pro rozdělení v takové formě, že každý společník bude po rozdělení společníkem pouze jedné společnosti, takže každý z nich bude podnikat sám.

Závěrem tedy je: přestože se mi jeví odštěpení jednodušší, výhodnější a méně administrativně náročné, je nutné vždy posoudit danou konkrétní situaci, protože to, co se obecně může jevit jako výhoda, může v dané situaci působit jako nevýhoda nebo dokonce komplikace.

Podstatnou část práce jsem věnovala ocenění, protože tuto činnost považuji za velmi důležitou a opomíjenou. Nastínila jsem charakteristiky jednotlivých metod oceňování a zjistila, že nejpoužívanější metodou při oceňování jmění při rozdělení/odštěpení je substanční metoda, která pracuje s každou převáděnou položkou majetku a závazků samostatně. V této části jsem provedla i výpočet ocenění jmění konkrétní společnosti. Výsledky tohoto ocenění jsem dále využila v textu, který se zabýval účetnictvím a daněmi.

V poslední kapitole uvádím konkrétní společnost a její situaci, která ji nutí zamyslet se nad dalším vývojem. Nastínila jsem, jak může společnost řešit svou situaci a jako konečné řešení jsem navrhla rozdělení odštěpením. Pro toto odštěpení bylo použito znalecké ocenění z kapitoly 3.

Přeměny jsou velice specifickou oblastí činností společností, které nejsou příliš běžné, a nesetkáváme se s nimi příliš často. Přestože existuje právní úprava, jsou některé oblasti nedostatečně řešeny nebo je možné k některým problémům přistupovat až kreativně.

Největším problémem podle mého je, že není přesně zákonem stanoveno, jaký postup má znalec při oceňování jmění použít. Konkrétnější právní úprava by tak možná předešla případným sporům a možná by i napomohla ke zlepšení reputaci znalců. V minulosti se totiž již několikrát vyskytly pochybnosti v souvislosti se znaleckými posudky. Důvodem je možná i to, že zákon o oceňování majetku není dostatečně konkrétní.

V oblasti účetnictví bych také navrhovala konkrétnější úpravu postupů. Společnost má na výběr buď individuálně přecenit, nebo nechat historické ocenění. Jednotný postup, který by použily všechny společnosti, by určitě napomohl k průhlednosti a srovnatelnosti rozdělení u různých společností.

Přeměny jsou obtížnou kategorií, jejíž provedení a dílčí povinnosti jsou upraveny v různých právních předpisech, které v současné době odpovídají požadavkům EU. Přestože v některých oblastech by podle mého měla být provedena určitá vylepšení, nemyslím si, že by k tomu mělo dojít v nejbližší době. Zákonodárci nyní řeší jiné otázky - zejména ty daňové. Navíc se zabývají úpravami ObchZ a Občanského zákoníku, které by měly být pravděpodobně účinné od 1. 1. 2013, což ale bude vyžadovat související úpravy i v jiných oblastech. Z tohoto důvodu lze předpokládat, že změny přeměnného práva nastanou ale až k 1. 1. 2013 nebo i později.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní tituly

BULLA, M. *Účetnictví podnikatelů 2010*. Praha: Wolters Kluwer, 2010. 664 s.
ISBN 978-80-7357-526-7.

DVOŘÁK, T. *Přeměny obchodních společností a družstev*. Praha: ASPI, 2008. 432 s.
ISBN 978-807357-376-8.

HÁLEK, V. *Oceňování majetku v praxi*. Bratislava: DonauMedia, 2009. 247 s.
ISBN 978-80-89364-07-7.

JINDRÁK, J. *Sbírka souvztažností k účtům směrné účtové osnovy s opravami pro rok 2010: příručka pro účetní a jiné ekonomické pracovníky*. Praha: Závěrka, 2010. 310 s.

MAŘÍK, M. *Metody oceňování podniku: proces ocenění - základní metody a postupy*. Praha: Ekopress, 2007. 492 s. ISBN 978-80-86929-32-3.

RABAN, P. *Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev*. Praha: EUROUNION, 2009. 491 s. ISBN 978-80-7317-080-6.

SKÁLOVÁ, J.; ČOUKOVÁ, P. *Účetní a daňové dopady transakcí v kapitálové společnosti*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwers ČR, 2009. 436 s. ISBN 978-80-7357-485-7.

VOMÁČKOVÁ, H. *Účetnictví akvizicí, fúzí a jiných vlastnických transakcí (vyšší účetnictví)*. 4. vyd. Praha: BOVA POLYGON, 2009. 560 s. ISBN 978-80-7273-157-2.

Internetové odkazy

<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/obchodni-spolecnosti-zruseni-opu/1000818/46121/>

<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/premeny-obchod-spolecnosti-prubeh-opu/1000818/51718/>

<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/premeny-obchodnich-spolecnosti-opu/1000818/51717/>

http://ipoint.financninoviny.cz/data/clanky_soubory52.pdf

<http://www.justice.cz>

<http://www.znalecky.cz/>

Tištěná periodika

DĚRGEL, M. Likvidace společnosti s ručením omezeným. *Daně a právo v praxi*, 2007, roč. 12, s. 49 – 56. ISSN 1211-7293.

DĚRGEL, M. Rozdělení společnosti. *Účetnictví v praxi*, 2009, roč. 13, č. 4, s. 36 – 38. ISSN 1211-7307.

DĚRGEL, M. Rozdělení společnosti (dokončení). *Účetnictví v praxi*, 2009, roč. 13, č. 5, s. 30 - 33. ISSN 1211-7307.

JOSKOVÁ, L. Nová právní úprava přeměn. *Daně a právo v praxi*, 2008, roč. 13, s. 61 – 62. ISSN 1211-7293.

LEGÁT, V.; REIMONTOVÁ, J.; HLAVÁČ, J. Oceňování reálnou hodnotou při přeměnách II. *Daňový expert*, 2008, roč. 4, č. 2, s. 14 – 25. ISSN 1801-2779.

SKÁLOVÁ, J. Oceňování reálnou hodnotou při přeměnách. *Daňový expert*, 2007, roč. 3, č. 5, s. 2 – 10. ISSN 1801-2779.

VOMÁČKOVÁ, H. Rozdělení odštěpením obchodní společnosti – účetní a daňová řešení. *Účetnictví v praxi*, 2006, roč. 10, č. 6, s. 31 – 37. ISSN 1211-7307.

Zákony

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších právních předpisů

Zákon č. 2352004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších právních předpisů

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších právních předpisů

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších právních předpisů

Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších právních předpisů

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších právních předpisů

Zákon č.36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů

Seznam zkratek

a. j.	a jiný, jiné...	popř.	popřípadě
a. s.	akciová společnost	příp.	případně
atd.	a tak dále	RD	rozhodný den
CK	cizí kapitál	RF	rezervní fond
ČAS ROZL	časové rozlišení	SMV	samostatné movité věci
ČOM	čistý obchodní majetek	spol.	společnost
ČR	Česká republika	s. r. o.	společnost s ručením
DFM	dlouhodobý finanční majetek		omezeným
DHM	dlouhodobý hmotný majetek	Tab.	tabulka
Dl.	dlouhodobý	TsP	transakce s podnikem
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek	tzv.	tak zvaný
DPH	Daň z přidané hodnoty	vč.	včetně
DzP	Daň z příjmů	VK	vlastní kapitál
DzPPO	Daň z příjmů právnických osob	v. o. s.	veřejná obchodní společnost
EU	Evropská unie	ZK	základní kapitál
JH	jmenovitá hodnota	ZoDzP	Zákon o daních z příjmů
Kr.	krátkodobý	ZoPŘ	Zákon o přeměnách
k. s.	komanditní společnost	ZS	zimní semestr
OA	oběžný majetek	Zoú	Zákon o účetnictví
ObchZ	Obchodní zákoník		
Obr.	obrázek		
OcR	oceňovací rozdíl		
OR	Obchodní rejstřík		
PO	právnická osoba		

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne.....

.....

jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Mongolská 1470

708 00 Ostrava - Poruba

Seznam příloh

Příloha 1

Účtový rozvrh